

Komitet Główny
Olimpiady Geograficznej

Polskie Towarzystwo Geograficzne

XLIII OLIMPIADA GEOGRAFICZNA 2016/2017

www.olimpiadageograficzna.edu.pl

XLIII OLIMPIADA GEOGRAFICZNA

2016/2017

Olimpiady przedmiotowe działają na podstawie „Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad” (Dziennik Ustaw RP nr 13 z dn. 18 II 2002 r., poz. 125).

W oparciu o wyniki konkursu p.n. „Organizacja i przeprowadzenie olimpiad i turniejów w latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019”, Ministerstwo Edukacji Narodowej powierzyło Polskiemu Towarzystwu Geograficznemu organizację i przeprowadzenie trzech edycji Olimpiady Geograficznej w latach 2016–2019.

SPIS TREŚCI

	I. INFORMACJE WSTĘPNE	4	
	II. REGULAMIN OGÓLNOPOLSKIEJ OLIMPIADY GEOGRAFICZNEJ	8	
	III. LITERATURA	22	
	IV. ORGANIZACJA ZAWODÓW	24	
	V. TERMINARZ ZAWODÓW	28	
	VI. TEMATY PRAC ZAWODÓW I STOPNIA	30	
	VII. ANKIETA	39	
	VIII. MIĘDZYNARODOWE ZAWODY GEOGRAFICZNE	40	
	IX. NAGRODY OLIMPIADY GEOGRAFICZNEJ	45	

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Celem Olimpiady Geograficznej jest rozbudzanie wśród młodzieży szkolnej zainteresowania geografją, wykrywanie i rozwijanie uzdolnień, pobudzanie do twórczego myślenia, podnoszenie poziomu wiedzy geograficznej uczniów i umiejętności jej stosowania w działaniu praktycznym. Olimpiada służy też zapewnieniu doptywu odpowiednich kandydatów do szkół wyższych lepiej przygotowanych do studiów oraz wyłanianiu reprezentacji Polski na zawody Międzynarodowej Olimpiady Geograficznej.

Olimpiadę przeprowadza Komitet Główny powołany przez Polskie Towarzystwo Geograficzne.

Prezydium Komitetu Głównego:

» przewodniczący	dr hab. Zbigniew Podgórski, prof. UKW
» wiceprzewodnicząca	prof. dr hab. Teresa Madeyska
» koordynator projektu	mgr Tomasz Sawicki
» przewodniczący Komisji Zadań	dr hab. Przemysław Śleszyński, prof. IGiPZ PAN
» członek Prezydium	dr hab. Marek Barwiński, prof. UŁ
» członek Prezydium	prof. dr hab. Bolesław Domański
» sekretarz	mgr Joanna Uroda

4

Członkowie Komitetu Głównego:

mgr Anna Becker-Kulińska	dr Jolanta Rodzoś
dr hab. inż. Marek Doktor, prof. AGH	mgr Małgorzata Sikorska
mgr inż. Dorota Dorołowicz	dr Ryszard Szczepny
dr Adam Gendźwiłł	dr Krystyna Szmigel
mgr Agnieszka Klimczewska	mgr Jakub Szmyd (<i>sekretarz Komisji Zadań</i>)
dr hab. Joanna Plit, prof. IGiPZ PAN	prof. dr hab. Wiesław Ziąja
dr Tomasz Rachwał	

Członkowie Komitetu Głównego – przedstawiciele Komitetów Okręgowych:

dr Maria Adamczewska	dr Bożena Kicińska
prof. dr hab. Ryszard Borówka	dr Mirosław Mularczyk
dr hab. Teresa Brzezińska-Wójcik	dr hab. Wiktor Osuch, prof. UP
dr hab. Piotr Gębica, prof. WSiLiZ	prof. dr hab. Tadeusz Palmowski
dr hab. Adam Hibszer	dr hab. Iwona Piotrowska, prof. UAM
dr hab. Elżbieta Jekatierynczuk-Rudczyk	dr Waldemar Sroka

Adres biura Komitetu Głównego:

ul. Podbipięty 2, 02-732 Warszawa (stałe dyżury: wtorki 16–18)
tel./fax: **22 843 7469**, e-mail: biuro@olimpiadageograficzna.edu.pl
strona internetowa: www.olimpiadageograficzna.edu.pl

Zawody I stopnia są etapem szkolnym.

Za organizację i przeprowadzenie zawodów II stopnia odpowiedzialne są (powołane przez Komitet Główny) Komitety Okręgowe, działające w porozumieniu z Kuratoriami Oświaty.

Wszelkich informacji związanych z przebiegiem Olimpiady udzielają Sekretarze Komitetów Okręgowych.

Lp.	Siedziba Komitetu Okręgowego	Przewodniczący Komitetu Okręgowego	Sekretarz Komitetu Okręgowego	Województwa podlegające Komitetowi Okręgowemu
1	Białystok	dr hab. Elżbieta Jekatierynczuk-Rudczyk	mgr Małgorzata Błoszyńska	podlaskie
2	Gdańsk	dr Wojciech Portalski	mgr Jacek Niesyt	pomorskie
3	Kielce	dr Mirosław Mularczyk	mgr Ewa Fogelman	świętokrzyskie
4	Kraków	dr hab. Wiktor Osuch, prof. UP	mgr Ewelina Brońka	małopolskie
5	Lublin	dr hab. Jan Rodzik, prof. UMCS	mgr Katarzyna Dobek	lubelskie
6	Łódź	dr Maria Adamczewska	mgr Elżbieta Buszkiewicz	łódzkie
7	Olsztyn	dr Marta Gwiaździńska-Goraj	mgr Grażyna Ziółkowska	warmińsko-mazurskie
8	Poznań	prof. dr hab. Andrzej Kostrzewski	mgr Adrian Cierniak	wielkopolskie
9	Rzeszów	dr hab. Piotr Gębica, prof. WSiIZ	mgr Sławomir Superson	podkarpackie
10	Sosnowiec	dr hab. Adam Hibszer	mgr Elżbieta Markowiak	śląskie
11	Szczecin	prof. dr hab. Ryszard Borówka	inż. Bożena Kosińska	lubuskie zachodniopomorskie
12	Toruń	dr Przemysław Charzyński	mgr Tomasz Sojka	kujawsko-pomorskie
13	Warszawa	dr Maria Korotaj-Kokoszczyńska	mgr Magdalena Dobrowolska	mazowieckie
14	Wrocław	dr hab. Zdzisław Jary, prof. UWwr	mgr Barbara Bierońska	dolnośląskie opolskie

K.O. z siedzibą w Białymstoku (obejmuje woj. podlaskie)

Uniwersytet w Białymstoku, Instytut Biologii
ul. Ciołkowskiego 1J, 15-950 Białystok
Sekretarz: mgr Małgorzata Błoszyńska
tel. kom. 602 786 491
e-mail: bialystok@olimpiadageograficzna.edu.pl

K.O. z siedzibą w Gdańsku (obejmuje woj. pomorskie)

Uniwersytet Gdański, Katedra Geografii Ekonomicznej
ul. Bażyńskiego 4 – bud. B, 80-952 Gdańsk
Sekretarz: mgr Jacek Niesyt
tel. służb. 58 523 6576
tel. kom. 697 759 416
e-mail: gdansk@olimpiadageograficzna.edu.pl

K.O. z siedzibą w Kielcach (obejmuje woj. świętokrzyskie)

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Instytut Geografii
ul. Świętokrzyska 15, 25-406 Kielce
Sekretarz: mgr Ewa Fogelman
tel. kom. 502 565 759
e-mail: kielce@olimpiadageograficzna.edu.pl

K.O. z siedzibą w Krakowie (obejmuje woj. małopolskie)

Uniwersytet Pedagogiczny, Instytut Geografii
ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków
Sekretarz: mgr Ewelina Brońka
tel. kom. 501 579 470
e-mail: krakow@olimpiadageograficzna.edu.pl

K.O. z siedzibą w Lublinie (obejmuje woj. lubelskie)

Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej
al. Kraśnicka 2c,d, 20-718 Lublin
Sekretarz: mgr Katarzyna Dobek
tel. kom. 602 297 148
e-mail: lublin@olimpiadageograficzna.edu.pl
strona internetowa: <http://ptgeogr.umcs.lublin.pl/>

K.O. z siedzibą w Łodzi (obejmuje woj. łódzkie)

Uniwersytet Łódzki, Zakład Geologii
ul. Narutowicza 88, 90-139 Łódź
Sekretarz: mgr Elżbieta Buszkiewicz
tel. dom. 42 617 0512
tel. kom. 501 374 936
e-mail: lodz@olimpiadageograficzna.edu.pl
strona internetowa: <http://www.hydro.geo.uni.lodz.pl/>

K.O. z siedzibą w Olsztynie (obejmuje woj. warmińsko-mazurskie)

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
ul. Głowackiego 17, 10-447 Olsztyn
Sekretarz: mgr Grażyna Ziółkowska
tel. kom. 501 049 582
e-mail: olsztyn@olimpiadageograficzna.edu.pl

K.O. z siedzibą w Poznaniu (obejmuje woj. wielkopolskie)

Uniwersytet Adama Mickiewicza, Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych
ul. Bogumiła Krygowskiego 10, 61-680 Poznań
Sekretarz: mgr Adrian Cierniak
tel. służb. 61 829 6150
e-mail: poznan@olimpiadageograficzna.edu.pl

K.O. z siedzibą w Rzeszowie (obejmuje woj. podkarpackie)

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, Centrum Turystyki i Rekreacji, Katedra Geografii
Sekretarz: mgr Sławomir Superson
Kielnarowa 386A, 36-020 Tyczyn
tel kom. 510 360 353
e-mail: rzyszow@olimpiadageograficzna.edu.pl

K.O. z siedzibą w Sosnowcu (obejmuje woj. śląskie)

Uniwersytet Śląski, Wydział Nauk o Ziemi, pok. 1502
ul. Będzińska 60, 41-200 Sosnowiec
Sekretarz: mgr Elżbieta Markowiak
tel. 32 263 56 13, tel. kom. 500 475 105
e-mail: sosnowiec@olimpiadageograficzna.edu.pl
strona internetowa: <http://ptg.wnoz.us.edu.pl/>

K.O. z siedzibą w Szczecinie (obejmuje woj. lubuskie i zachodniopomorskie)

Uniwersytet Szczeciński, Instytut Nauk o Morzu, Zakład Geologii i Paleogeografii
ul. Mickiewicza 18, 70-383 Szczecin
Sekretarz: inż. Bożena Kosińska
tel. służb. 91 444 2509, tel. kom. 601 780 030
e-mail: szczecin@olimpiadageograficzna.edu.pl
strona internetowa: <http://www.us.szc.pl/ogin>

K.O. z siedzibą w Toruniu (obejmuje woj. kujawsko-pomorskie)

Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Wydział Nauk o Ziemi, Katedra Gleboznawstwa
ul. Lwowska, 87-100 Toruń
Sekretarz: mgr Tomasz Sojka
tel. kom. 693 855 903
e-mail: torun@olimpiadageograficzna.edu.pl
strona internetowa: <https://sites.google.com/site/olimpiadageotorun/>

K.O. z siedzibą w Warszawie (obejmuje woj. mazowieckie)

Uniwersytet Warszawski, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych
ul. Krakowskie Przedmieście 30, 00-927 Warszawa
Sekretarz: mgr Magdalena Dobrowolska
tel. kom. 532 112 673
e-mail: warszawa@olimpiadageograficzna.edu.pl
strona internetowa: <http://www.wgrs.uw.edu.pl/olimpiada>

K.O. z siedzibą we Wrocławiu (obejmuje woj. dolnośląskie i opolskie)

Uniwersytet Wrocławski, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego
Plac Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław
Sekretarz: mgr Barbara Bierońska
tel. służb. 71 375 2288
e-mail: wroclaw@olimpiadageograficzna.edu.pl
strona internetowa: http://www.geogr.uni.wroc.pl/15_olimpiada_o1_onas.html/

II. REGULAMIN OGÓLNOPOLSKIEJ OLIMPIADY GEOGRAFICZNEJ

Olimpiada Geograficzna działa od roku szkolnego 1974/75. Od początku działalności Olimpiady Geograficznej jej głównymi celami są:

- rozbudzanie wśród młodzieży szkolnej zainteresowania geografią i naukami geograficznymi,
- wykrywanie i rozwijanie uzdolnień,
- pobudzanie do twórczego myślenia,
- podnoszenie poziomu wiedzy geograficznej uczniów i umiejętności jej zastosowania w działaniu praktycznym.

Ponadto celami olimpiady są:

- wyłanianie uczniów – zawodników na zawody i olimpiady międzynarodowe,
- zapewnianie doptywu lepiej przygotowanych do studiów kandydatów do szkół wyższych,
- podnoszenie poziomu nauczania oraz popularyzacja nowych osiągnięć naukowych wśród nauczycieli pracujących z uczniem zdolnym.

Olimpiada Geograficzna działa na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzenia konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. 2002 r. Nr 13 poz. 125 z późn. zm.).

8

Olimpiada Geograficzna jest finansowana ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej, ze środków własnych oraz pozyskanych od sponsorów.

Rozdział I – Olimpiada i jej organizator

§1. Prawa i obowiązki Organizatora

- 1.1. Organizatorem Olimpiady jest Polskie Towarzystwo Geograficzne. Do realizacji Olimpiady Geograficznej Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Geograficznego powołuje Komitet Główny Olimpiady Geograficznej, składający się z członków Towarzystwa oraz innych osób, legitymujących się wiedzą i doświadczeniem potrzebnym do prawidłowej realizacji zadania. Komitet Główny Olimpiady Geograficznej ma siedzibę w Warszawie:
ul. Podbipięty 2, 02-732 Warszawa, tel./fax 22 843 7469,
e-mail: biuro@olimpiadageograficzna.edu.pl,
strona internetowa: www.olimpiadageograficzna.edu.pl
- 1.2. Zadaniem Polskiego Towarzystwa Geograficznego jest:
 - a. powołanie Komitetu Głównego Olimpiady Geograficznej;
 - b. zatwierdzenie struktury organizacyjnej i regulaminu działania Komitetu;

- c. rozstrzyganie kwestii spornych dotyczących pracy Komitetu, za wyjątkiem odwołań w związku z przeprowadzaną Olimpiadą;
 - d. wspieranie Komitetu Głównego w organizowaniu Olimpiady i pozyskiwaniu sponsorów;
 - e. prowadzenie działań promocyjnych upowszechniających Olimpiadę Geograficzną.
- 1.3. Zadaniem Komitetu Głównego Olimpiady Geograficznej jest:
- a. organizowanie krajowych zawodów Olimpiady Geograficznej;
 - b. wyłanianie uczniów na międzynarodowe zawody i olimpiady geograficzne;
 - c. pozyskiwanie sponsorów i darczyńców;
 - d. prowadzenie rozliczeń finansowych;
 - e. składanie sprawozdań merytorycznych i finansowych do MEN;
 - f. działania promocyjne upowszechniające Olimpiadę Geograficzną;
 - g. współpraca z Komisją Edukacji oraz Grupą Zadaniową ds. Międzynarodowej Olimpiady Geograficznej przy Międzynarodowej Unii Geograficznej.
- 1.4. Polskie Towarzystwo Geograficzne ma prawo do:
- a. reprezentowania Olimpiady na zewnątrz;
 - b. powierzenia przeprowadzenia Olimpiady Komitetowi Głównemu Olimpiady Geograficznej;
 - c. rozstrzygania sporów w sprawach dotyczących Olimpiady, za wyjątkiem odwołań w związku z przeprowadzaną Olimpiadą;
 - d. nawiązywania współpracy z partnerami zewnętrznymi (w tym m.in. sponsorami);
 - e. powoływania i, w uzasadnionych przypadkach, odwoływania członków Komitetu Głównego.

Szczegółowe prawa dotyczące przeprowadzenia zawodów przysługują Komitetowi Głównemu Olimpiady Geograficznej jako bezpośredniemu organizatorowi Olimpiady (par. 2 regulaminu).

- 1.5. Polskie Towarzystwo Geograficzne ma obowiązek zapewnić przeprowadzenie Olimpiady Geograficznej zgodnie z niniejszym regulaminem oraz powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

§2. Struktura organizacyjna olimpiady

- 2.1. Olimpiadę przeprowadza Komitet Główny Olimpiady Geograficznej oraz Komitety Okręgowe powołane przez Komitet Główny i działające w porozumieniu z Kuratoriami Oświaty. Wykaz Komitetów Okręgowych wraz z zasięgiem terytorialnym ich działania i danymi adresowymi jest zamieszczony na stronie internetowej Olimpiady.
- 2.2. Komitet Główny Olimpiady Geograficznej
- a. Komitet Główny powoływany jest przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Aktualny skład Komitetu Głównego Olimpiady Geograficznej zamieszczany jest na stronie internetowej Olimpiady;
 - b. Komitet Główny pracuje w składzie prezydium oraz w składzie plenarnym;
 - c. w skład Komitetu Głównego mogą wchodzić członkowie PTG lub inne osoby – pracownicy naukowcy Polskiej Akademii Nauk, uniwersytetów i innych wyższych uczelni zainteresowanych naukami geograficznymi, dydaktycy, osoby o dużym

doświadczeniu organizacyjnym i administracyjnym, nauczyciele szkół ponadgimnazjalnych oraz nauczyciele gimnazjów;

- d. Komitet Główny składa się z nie więcej niż 35 członków, w tym przewodniczących lub przedstawicieli komitetów okręgowych;
- e. Komitet Główny w głosowaniu tajnym wyłania ze swego składu przewodniczącego oraz w sposób jawny powołuje członków prezydium liczącego nie więcej niż 7 osób. Aktualny skład prezydium zamieszczany jest na stronie internetowej Olimpiady;
- f. do zadań Komitetu Głównego należy przygotowanie i przeprowadzenie kolejnych etapów Olimpiady Geograficznej zgodnie z regulaminem, a w szczególności:
 - i. organizacja sieci okręgów i współpraca z sekretarzami Komitetów Okręgowych;
 - ii. przygotowanie zadań na poszczególne etapy Olimpiady z wyjątkiem pierwszej części etapu szkolnego;
 - iii. prowadzenie dokumentacji zawodów;
 - iv. ogłaszanie na stronie internetowej tematów prac drugiej części etapu szkolnego wraz ze wskazaniami do ich wykonania;
 - v. wydawanie instrukcji do sprawdzania i oceniania prac etapu szkolnego przez komisje szkolne i Komitety Okręgowe (podczas weryfikacji);
 - vi. zachowanie tajności zadań II i III etapu zawodów;
 - vii. zapewnienie odpowiednich środków do realizacji zawodów, w tym pozyskiwanie sponsorów i darczyńców;
 - viii. zamieszczanie na stronie internetowej informacji niezbędnych dla uczestników zawodów poszczególnych etapów;
 - ix. zapewnienie warunków logistycznych do przeprowadzenia zawodów finałowych;
 - x. organizacja przebiegu i przeprowadzenie finału oraz jego uroczystego zakończenia;
 - xi. prowadzenie rozliczeń finansowych;
 - xii. rozpatrywanie odwołań zawodników związanych z II i III etapem o których mowa w § 6;
 - xiii. składanie sprawozdań merytorycznych i finansowych do MEN;
 - xiv. przechowywanie dokumentacji zawodów II i III stopnia zgodnie z zasadami archiwizowania;
- g. Komitet Główny Olimpiady Geograficznej jako bezpośredni wykonawca zadania ma prawo do:
 - i. powoływania spośród członków Komitetu zespołów do realizacji konkretnych celów, w tym Komisji Zadań, która wybiera autorów, przygotowuje zadania i organizuje ich recenzowanie;
 - ii. zatwierdzania składów Komitetów Okręgowych;
 - iii. podejmowania decyzji dotyczących zasad kwalifikowania uczestników zawodów do II etapu na podstawie osiągniętych wyników;
 - iv. weryfikacji oceny testów pisemnych II etapu;
 - v. kwalifikowania najlepszych w całej Polsce zawodników II etapu do zawodów finałowych;
 - vi. powoływania jurorów zawodów III etapu;
 - vii. przyznawania tytułu finalisty oraz tytułu laureata Olimpiady Geograficznej;

- viii. unieważnienia lub nakazania powtórzenia zawodów w przypadku stwierdzenia istotnych nieprawidłowości, np. istotnego naruszenia regulaminu zawodów, złamania zasady tajności;
- ix. wykluczenia z udziału w zawodach uczestników łamiących regulamin Olimpiady;
- x. rozpatrywania odwołań i rozstrzygania sporów związanych z przebiegiem Olimpiady;
- xi. Komitet Główny może wydawać zawodnikom dyplomy, przyznać nagrody, ponadto może ustanowić i nadać odznakę lub medal Olimpiady;
- xii. Komitet Główny Olimpiady Geograficznej ma wyłączne prawo do przyznawania honorowej „Odznaki imienia Pani Profesor Anny Dylikowej”.

2.3. Komitety Okręgowe

- a. Komitety Okręgowe Olimpiady Geograficznej powołuje Komitet Główny, dbając o to, by w ich składzie znaleźli się pracownicy wyższych uczelni z terenu działania danego komitetu, dydaktycy, doradcy metodyczni oraz osoby z doświadczeniem organizacyjnym, nauczyciele szkół ponadgimnazjalnych oraz nauczyciele gimnazjów.
- b. Komitety Okręgowe Olimpiady Geograficznej przeprowadzają zawody II stopnia, w tym w szczególności:
 - i. kwalifikują najlepsze prace I etapu i na tej podstawie wyłaniają uczestników części pisemnej zawodów II stopnia;
 - ii. powołują jury zawodów II stopnia;
 - iii. ogłaszają wyniki kwalifikacji do części pisemnej II etapu;
 - iv. odpowiadają za zachowanie tajności zadań II etapu po otrzymaniu ich od Komitetu Głównego;
 - v. zapewniają logistykę niezbędną do przeprowadzenia zawodów II stopnia, po uzgodnieniu warunków przeprowadzenia zawodów z Komitetem Głównym;
 - vi. przeprowadzają zawody wg opracowanej przez Komitet Główny instrukcji;
 - vii. kwalifikują najlepszych uczestników zawodów pisemnych do zawodów ustnych II stopnia zgodnie z opracowanymi przez Komitet Główny zasadami;
 - viii. ogłaszają wyniki uzyskane przez zawodników oraz upubliczniają prawidłowe odpowiedzi;
 - ix. przekazują prace pisemne uczestników części ustnej zawodów II etapu do weryfikacji przez Komitet Główny;
 - x. przechowują prace uczniów niezakwalifikowanych do części ustnej zawodów II etapu do końca danej edycji olimpiady;
 - xi. sporządzają dokumentację merytoryczną zawodów oraz rozliczenie i dokumentację finansową zawodów II stopnia i przekazują je do Komitetu Głównego w terminach określonych przez Komitet Główny;
- c. Ponadto, Komitety Okręgowe Olimpiady Geograficznej:
 - i. współpracują ze szkołami i nauczycielami geografii na obszarze swojej działalności w celu upowszechnienia Olimpiady;
 - ii. nadzorują przebieg etapu szkolnego i sporządzają zestawienia zbiorcze z przebiegu etapu szkolnego na terenie działalności Komitetu Okręgowego.

2.4. Komisje Szkolne

- a. Dyrektorzy szkół powołują Komisje Szkolne do przeprowadzenia zawodów I etapu;
- b. w skład Komisji Szkolnych wchodzi minimum 3 osoby, w tym dyrektor szkoły, w której przeprowadzane są zawody, lub jego zastępca (pełniący rolę przewodniczącego

Komisji Szkolnej odpowiedzialnego za organizację zawodów I stopnia w danej szkole) oraz nauczyciele geografii lub przedmiotów pokrewnych. Dopuszcza się możliwość powstawania komisji międzyszkolnych;

- c. jeżeli w macierzystej szkole uczenia nie organizuje się danych zawodów, uczeń może do nich przystąpić w szkole wskazanej przez Komitet Okręgowy;
- d. Komisje Szkolne odpowiedzialne są za przeprowadzenie zawodów I stopnia, w tym w szczególności:
 - i. dokonanie prekwalfikacji uczniów do pisania pracy I stopnia w drodze testu lub rozmowy ustnej;
 - ii. zgłoszenie do macierzystego Komitetu Okręgowego danych uczniów zainteresowanych udziałem w Olimpiadzie Geograficznej;
 - iii. ocenę prac I stopnia przygotowanych przez uczniów, zgodnie z kryteriami opracowanymi przez Komitet Główny, w wyznaczonym przez Komitet Główny terminie;
 - iv. ogłoszenie wyników zawodów I stopnia;
 - v. przekazanie protokołu z zawodów I stopnia do macierzystego Komitetu Okręgowego wraz z pracami uczniów zakwalifikowanych do zawodów II stopnia.

Rozdział II – Organizacja olimpiady

§3. Uczestnicy olimpiady

12

- 3.1. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzenia konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. 2002 r. nr 13 poz. 125 z późn. zm.) Olimpiada Geograficzna jest przeznaczona dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych: liceów ogólnokształcących i techników.
- 3.2. W olimpiadzie mogą również uczestniczyć – za zgodą komitetów okręgowych – laureaci konkursów przedmiotowych z geografii, rekomendowani przez komisje konkursowe, o których mowa w §4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzenia konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. RP Nr 13 poz. 125) oraz uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i zasadniczych szkół zawodowych – realizujący indywidualny program lub tok nauki, rekomendowani przez szkoły.
- 3.3. By wziąć udział w Olimpiadzie Geograficznej uczeń powinien zgłosić się do nauczyciela geografii w macierzystej szkole. Jeżeli w jego szkole nie organizuje się danych zawodów, uczeń powinien zgłosić się do właściwego terytorialnie Komitetu Okręgowego, który wskaże szkołę organizującą zawody I stopnia.
- 3.4. Uczestnicy zawodów olimpijskich zobowiązani są do:
 - a. wykonywania zadań odpowiedniego etapu zawodów;
 - b. przestrzegania regulaminu zawodów i terminarza;
 - c. godnego i właściwego zachowania w czasie zawodów, tj. w szczególności nie używanie alkoholu, tytoniu, środków odurzających (w przypadku naruszenia tego

- punktu uczestnicy mogą zostać zdyskwalifikowani, a uzyskane nagrody i przywileje mogą zostać odebrane decyzją Komitetu Okręgowego lub Komitetu Głównego);
- d. informowania organizatora odpowiedniego etapu zawodów (Komisja Szkolna, Komitet Okręgowy, Komitet Główny) o istotnych kwestiach związanych z udziałem w Olimpiadzie – zwłaszcza w nagłych wypadkach;
 - e. dopełnienia formalności, o których są informowani przez organizatora odpowiedniego etapu zawodów.
- 3.5. Uczestnicy mają prawo do:
- a. otrzymania zaświadczenia o udziale w zawodach olimpijskich wydawanych przez komisję lub komitet organizujący dany etap zawodów;
 - b. korzystania z przywilejów ustanawianych przez senaty wyższych uczelni;
 - c. zakwaterowania, wyżywienia i zwrotu kosztów przejazdu na II i III etap zawodów według najniższych stawek, z uwzględnieniem dostępnych ulg ustawowych i handlowych;
 - d. zwolnienia z zajęć szkolnych na czas zawodów, o ile odrębne przepisy to dopuszczają;
 - e. składania odwołań od decyzji jury zgodnie z par. 6 niniejszego regulaminu.

§4. Organizacja zawodów

- 4.1. Zawody Olimpiady Geograficznej mają charakter indywidualny, udział w Olimpiadzie jest dobrowolny.
- 4.2. Za całokształt przeprowadzenia zawodów odpowiada Komitet Główny Olimpiady Geograficznej.
- 4.3. Komitet Główny określa terminy dla każdej edycji olimpiady i ogłasza je na stronie internetowej Olimpiady Geograficznej.
- 4.4. Uczestników zawodów obowiązuje znajomość materiału obejmującego i poszerzającego treści podstawy programowej dla przedmiotu geografia, przewidzianego w ramowym planie nauczania oraz umiejętność wykorzystania obserwacji, literatury, materiałów kartograficznych, statystycznych itp., umiejętność formułowania wniosków, posługiwanie się terminologią naukową.
- 4.5. Zawody indywidualne są trójstopniowe. Ocena zawodników na każdym etapie jest niezależna. Na wyniki zawodów okręgowych nie wpływa suma punktów zdobyta w I etapie zawodów, na wyniki zawodów finałowych nie wpływają wyniki I oraz II etapu zawodów.
 - a. Zawody I stopnia (szkolne)
 - i. zawody I stopnia organizowane są w szkołach przez Komisje Szkolne;
 - ii. w zawodach I stopnia wymagany jest od uczniów jest wymagany zakres oraz poziom wiedzy i umiejętności, który odpowiada zapisom Podstawy programowej ...przedmiotu Geografia dla III i IV etapu edukacyjnego (zakres rozszerzony), wystarczający do uzyskania oceny bardzo dobrej na zakończenie nauki przedmiotu;
 - iii. etap szkolny polega na sprawdzeniu wiedzy i umiejętności uczniów przez Komisję Szkolną. Etap wstępny przeprowadza się nie później niż do końca września każdego roku. Dopuszcza się formy rozmowy kwalifikacyjnej lub

- sprawdzianu pisemnego opracowanego przez Komisję Szkolną (do wyboru przez Komisję Szkolną);
- iv. Komisje Szkolne mają obowiązek do 30 września każdego roku przestać do Komitetów Okręgowych zgłoszenia uczniów do etapu szkolnego według wzoru zamieszczonego na stronie internetowej Olimpiady Geograficznej;
 - v. uczniowie, którzy pomyślnie przeszli etap wstępny sprawdzenia wiedzy i umiejętności samodzielnie wykonują pracę pisemną na jeden z tematów danej edycji Olimpiady, opartą na własnych obserwacjach i pomiarach oraz/ lub studium literatury. Uczniowie mogą korzystać z konsultacji nauczyciela/ opiekuna pracy, szczególnie w zakresie metod pracy;
 - vi. tematy prac każdej edycji Olimpiady ogłaszane są przez Komitet Główny;
 - vii. szczegółowe wytyczne do przygotowania prac I etapu Komitet Główny publikuje na swojej stronie internetowej;
 - viii. uczniowie mają obowiązek terminowo przekazać do oceny Komisjom Szkolnym gotowe prace w formie wydruku oraz w formie elektronicznej. Termin oddania prac jest określany przez Komitet Główny dla danej edycji Olimpiady i zamieszczany na stronie internetowej Olimpiady w poprzedzającym roku szkolnym;
 - ix. Komitet Główny do 31 października publikuje na stronie internetowej Kartę Oceny Pracy. Wypełniona przez Komisję Szkolną karta jest podstawą kwalifikacji ucznia do drugiego etapu;
 - x. prace ocenia Komisja Szkolna według instrukcji Komitetu Głównego. Autorzy prac, które uzyskały co najmniej 75% punktów możliwych do zdobycia, są kwalifikowani do zawodów II stopnia;
 - xi. Komisje Szkolne mają obowiązek ogłosić wyniki I etapu oraz przestać do Komitetów Okręgowych prace (w formie wydruku oraz elektronicznej) uczniów zakwalifikowanych do zawodów II stopnia (okręgowych) wraz z Kartami Oceny Pracy podpisanymi przez przewodniczącego Komisji Szkolnej;
 - xii. dokumentację zawodów I stopnia stanowi protokół sporządzany przez Komisję Szkolną zgodnie z wzorem udostępnionym przez Komitet Główny;
 - xiii. Przewodniczący Komisji Szkolnej przesyła, na adres e-mail właściwego Komitetu Okręgowego, protokół zawodów szkolnych w wersji elektronicznej. Formularze protokołów zamieszczane są na stronie internetowej Olimpiady;
 - xiv. wraz z przesyłaną przez Komisję Szkolną do Komitetu Okręgowego pracą, należy załączyć zgodę ucznia (oraz rodzica lub opiekuna prawnego w przypadku uczniów niepełnoletnich) na gromadzenie i przetwarzanie danych osobowych przez Komitety Okręgowe i Komitet Główny Olimpiady Geograficznej dla celów postępowania kwalifikacyjnego i dokumentowania przebiegu zawodów Olimpiady Geograficznej, a także na publikowanie wyników zawodów, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 29 VIII 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 1997 r. nr 133 poz. 883 z późniejszymi zmianami), zgodnego ze wzorem zamieszczonym na stronie internetowej Olimpiady.
- b. Zawody II stopnia (okręgowe)
- i. w zawodach II stopnia od uczniów jest wymagany zakres oraz poziom wiedzy i umiejętności, który odpowiada zapisom Podstawy programowej przedmiotu Geografia dla III i IV etapu edukacyjnego (zakres rozszerzony), wymagany jest

- poziom wiedzy niezbędny do uzyskania oceny celującej na zakończenie nauki przedmiotu. Wykaz sugerowanej literatury zamieszczony jest w załączniku nr 1 do Regulaminu (patrz – Rozdział III - Literatura), przy czym zakres pytań zawodów II stopnia nie ogranicza się do proponowanej literatury;
- ii. zawody II stopnia są przeprowadzane przez Komitety Okręgowe według opracowanej przez Komitet Główny instrukcji;
 - iii. zawody II stopnia składają się z trzech części: weryfikacji nadesłanych prac I stopnia, części pisemnej oraz części ustnej;
 - iv. pierwszą częścią zawodów II stopnia jest weryfikacja oceny prac pisemnych przez Komitety Okręgowe i ujednoczenie oceny w skali krajowej na podstawie ustalonej przez Komitet Główny punktacji minimalnej;
 - v. w celu ujednoczenia sposobu stosowania poszczególnych kryteriów, prace nadesłane przez Komisje Szkolne są ponownie sprawdzane przez Komitety Okręgowe według Karty Oceny Pracy;
 - vi. Komitety Okręgowe kwalifikują do części pisemnej zawodów tych uczniów, których prace po weryfikacji osiągnęły ustalony przez Komitet Główny próg punktowy. Wynik weryfikacji nie jest wliczany do dalszej części zawodów II stopnia;
 - vii. listę uczniów zakwalifikowanych do części pisemnej wraz z informacją o miejscu i terminie przeprowadzania części pisemnej i ustnej zawodów II stopnia, Komitety Okręgowe zamieszczają do 20 grudnia na własnych stronach internetowych lub na stronie internetowej Komitetu Głównego;
 - viii. Komitety Okręgowe rozpatrują ew. odwołania od punktacji przyznanej w ramach weryfikacji oceny pracy;
 - ix. zawody części pisemnej i ustnej II stopnia odbywają się w lutym, w terminie uzgodnionym z MEN w ciągu 2 dni, w warunkach kontrolowanej samodzielności;
 - x. w części pisemnej Uczestnicy rozwiązują test składający się z pytań otwartych i zamkniętych, w części ustnej – odpowiadają na pytania quizu multimedialnego oraz przedstawiają przed jury wypowiedź ustną na zadany temat;
 - xi. zadania oceniane są przez jury zawodów II stopnia. W części pisemnej oraz quizie multimedialnym zadania oceniane są niezależnie przez 2 jurorów;
 - xii. zawodnicy dopuszczeni do zawodów pisemnych II stopnia przesyłają do 15 stycznia do Komitetu Okręgowego ankietę osobową. Wzór ankiety jest zamieszczony na stronie internetowej Komitetu Głównego;
 - xiii. wyniki zawodów II stopnia są zatwierdzane przez przewodniczącego jury i przewodniczącego Komitetu Okręgowego, który prowadzi zawody;
 - xiv. Komitety Okręgowe ogłaszają wyniki zawodów pisemnych. Informację o dopuszczeniu do zawodów ustnych oraz wyniki zawodów pisemnych w miejscu organizacji zawodów lub na stronie internetowej do końca dnia przeprowadzenia części pisemnej zawodów;
 - xv. Komitety Okręgowe kwalifikują do zawodów ustnych od 20% do 30% najlepszych uczestników zawodów pisemnych, którzy równocześnie spełnili ustalone przez Komitet Główny kryterium minimalnej liczby punktów (sumarycznej i z każdej części zawodów pisemnych);
 - xvi. oceny wypowiedzi ustnej dokonuje jury; jego członkowie oceniają wypowiedzi indywidualnie. Wypowiedź ustna jest oceniana niezależnie przez

4 jurorów. Członkowie jury mogą zadawać uczniom dodatkowe pytania. Część ustna zawodów jest otwarta dla publiczności;

- xvii. Komitety Okręgowe ogłaszają wyniki całościowe zawodów II etapu w miejscu organizacji zawodów lub na stronie internetowej w dniu przeprowadzenia części ustnej zawodów. Jednocześnie informują uczestników, że prace pisemne zawodników startujących w części ustnej zawodów II stopnia są weryfikowane w celu ujednoczenia sposobu oceny prac w skali kraju przez Komitet Główny, który na tej podstawie kwalifikuje najlepszych w całej Polsce zawodników na zawody finałowe;
- xviii. podczas zawodów II etapu uczniowie nie mogą korzystać z żadnych pomocy naukowych, telefonów komórkowych, komputerów itp. ani korzystać z pomocy innych uczestników, poza każdorazowo ściśle określonymi przypadkami;
- xix. Komitet Okręgowy może wyrazić zgodę na udział w zawodach II stopnia ucznia, który został dopuszczony w poprzednim roku do zawodów II stopnia, ale z ważnych powodów nie wziął w nich udziału, pod warunkiem, że udokumentowany wniosek ucznia wpłynął nie później niż w ciągu 14 dni po zawodach, w których uczeń nie mógł wziąć udziału. Komitet Okręgowy, po rozpatrzeniu wszystkich wniosków przekazuje odpowiednią informację do Komitetu Głównego;
- xx. dokumentację zawodów II stopnia stanowią: protokół z weryfikacji prac I stopnia sporządzany przez Komitet Okręgowy zgodnie z wzorem udostępnionym przez Komitet Główny, protokół z zawodów pisemnych i ustnych II stopnia sporządzany przez Komitet Okręgowy zgodnie z wzorem udostępnionym przez Komitet Główny oraz protokoły komisji weryfikującej prace uczniów uczestniczących w zawodach ustnych II stopnia powoływanej przez Komitet Główny.

c. Zawody III stopnia (zawody centralne)

- i. zawody centralne organizowane są przez Komitet Główny Olimpiady Geograficznej;
- ii. zawody odbywają się w kwietniu, w terminie uzgodnionym z MEN w ciągu 4 dni, w warunkach kontrolowanej samodzielności;
- iii. W zawodach III stopnia wymagany jest wymagany zakres oraz poziom wiedzy i umiejętności wykraczający poza ten, który zapisy Podstawy programowej przedmiotu Geografia dla III i IV etapu edukacyjnego (zakres rozszerzony), a jest niezbędny do uzyskania najwyższej oceny na egzaminie maturalnym w wersji rozszerzonej. Wskazana jest też znajomość bieżących wydarzeń społeczno-politycznych i zjawisk przyrodniczych w Polsce i na świecie. Wykaz sugerowanej literatury zamieszczony w załączniku nr 1 do Regulaminu (patrz – Rozdział III – Literatura), przy czym zakres pytań zawodów III stopnia nie ogranicza się do proponowanej literatury;
- iv. prawo do przystąpienia do zawodów III stopnia przysługuje uczniom, którzy w danym roku zostali dopuszczeni do tych zawodów przez Komitet Główny na podstawie wyników zawodów II stopnia (90–125 zawodników, którzy uzyskali najlepsze wyniki w skali kraju, pod warunkiem, że jednocześnie uzyskali oni co najmniej 50% punktów możliwych do zdobycia podczas zawodów II stopnia) oraz tych uczniów, którzy nabyli to uprawnienie

- w poprzednim roku, a nie wystartowali z powodów losowych lub udziału w innej Olimpiadzie, na podstawie decyzji wydanej przez Komitet Główny;
- v. zawody III stopnia składają się z części pisemnej, obowiązkowych zajęć terenowych oraz części ustnej (składającej się z quizu multimedialnego oraz wypowiedzi ustnej);
 - vi. w części pisemnej uczestnicy rozwiązują zadania na które składają się pytania otwarte i testy wyboru, a w części ustnej – odpowiadają na pytania quizu multimedialnego oraz przedstawiają przed jury wypowiedź ustną na zadany temat. W części pisemnej oraz quizie multimedialnym zadania oceniane są niezależnie przez 2 jurorów. Wypowiedź ustna jest oceniana niezależnie przez 4 jurorów;
 - vii. Komitet Główny na podstawie wyników zawodów pisemnych III etapu podejmuje decyzję o dopuszczeniu od 15 do 25 % najlepszych zawodników do ustnej części zawodów i po rozkodowaniu prac ogłasza decyzję o zakwalifikowaniu najlepszych uczestników zawodów finałowych do dalszej części zawodów;
 - viii. warunkiem koniecznym dopuszczenia do części ustnej zawodów jest udział we wszystkich elementach zawodów;
 - ix. tytuł finalisty otrzymuje zawodnik niezakwalifikowany do części ustnej, który w części pisemnej zawodów III etapu uzyskał co najmniej 50% punktów liczonych ze średniej wyników uzyskanych przez trzech najlepszych zawodników tej części zawodów;
 - x. Komitet Główny na podstawie wyników zawodów ustnych podejmuje decyzję o przyznaniu lub odmowie przyznania uczestnikom zawodów tytułu laureata. W przypadku nieprzyznania tytułu laureata uczestnik zakwalifikowany do części ustnej otrzymuje tytuł finalisty;
 - xi. Komitet Główny wydaje finalistom i laureatom zaświadczenia według wzoru określonego w załączniku do obowiązującego aktu wykonawczego regulującego funkcjonowanie olimpiad;
 - xii. wyniki wszystkich części zawodów III stopnia są zatwierdzane przez Komitet Główny;
 - xiii. jeżeli uczeń zakwalifikowany do zawodów III stopnia z ważnych powodów losowych nie może wziąć udziału w tych zawodach, Komitet Główny może w uzasadnionych przypadkach wyrazić zgodę na udział tego ucznia w zawodach III stopnia w roku następnym;
 - xiv. dokumentację zawodów III stopnia stanowi protokół zawodów sporządzany przez Komitet Główny.
- 4.6. Drużynowy konkurs terenowy
- a. podczas zawodów finałowych może być zorganizowany dodatkowy konkurs terenowy o charakterze drużynowym;
 - b. wszyscy uczniowie uczestniczący w zawodach finałowych obowiązkowo uczestniczą w drużynowym konkursie terenowym;
 - c. uczniowie w drużynach kilkusobowych wykonują zadanie terenowe przygotowane przez Komitet Główny;
 - d. wyniki zawodów drużynowych nie są wliczane do punktacji indywidualnej;
 - e. drużyny wyłaniane są na podstawie losowania.

§5. Przepisy szczegółowe

- 5.1. Uczniowie z dysleksją lub dysgrafią mają obowiązek przedstawić stosowne zaświadczenie przed częścią pisemną zawodów odpowiednio II lub III stopnia.
- 5.2. W przypadku wystąpienia nagłego zachorowania lub wypadku losowego, uczestnikowi zawodów przysługują uprawnienia opisane w § 4, w zależności od etapu na którym wystąpi nagłe zachorowanie lub wypadek losowy.
- 5.3. Organizator dąży do starań, aby w miarę możliwości w danych warunkach organizować zawody w taki sposób i w takich miejscach, by nie wykluczały udziału osób niepełnosprawnych (dążenie do organizacji zawodów w pomieszczeniach łatwo dostępnych, organizacja noclegu w miejscu dostępnym), przy czym możliwość udziału w zajęciach terenowych uzależniona będzie każdorazowo od stopnia niepełnosprawności uczestnika zawodów. Niepełnosprawny uczestnik zobowiązany jest do poinformowania organizatora o stopniu niepełnosprawności niezwłocznie po zakwalifikowaniu do zawodów pisemnych odpowiednio II lub III stopnia w celu potwierdzenia możliwości zapewnienia odpowiednich warunków przeprowadzenia zawodów.
- 5.4. W przypadku pokrywania się terminu zawodów olimpiad, w których dany uczeń bierze udział, zobowiązany on jest do poinformowania Komitetu Okręgowego/Głównego o zaistniałym fakcie w celu uzgodnienia możliwości startu w Olimpiadzie Geograficznej i innej olimpiadzie tylko i wyłącznie, gdy informację o uczestnictwie w innych olimpiadach umieścił w ankiecie osobowej. Jeżeli w określonej sytuacji istnieje możliwość przeprowadzenia danej części zawodów z zachowaniem zasady tajności, Komitet Główny podejmuje decyzję pozytywną i w przypadku zawodów II stopnia wysyła swego obserwatora. W przeciwnym przypadku uczniowi przysługuje prawo do przeniesienia startu na rok kolejny tak jak w przypadku nieobecności na zawodach z ważnych powodów losowych, zgodnie z punktami 4.4.b.xix. oraz 4.4.c.xiii.
- 5.5. Prace ucznia na etapie zawodów I stopnia oraz pisemnej ich weryfikacji podczas II etapu mogą zostać zdyskwalifikowane, jeżeli jury stwierdzi, że są plagiatem.
- 5.6. W przypadku nieregulaminowego zachowania w czasie zawodów pisemnych II i III etapu jurorzy dyżurujący na sali mają prawo do dyskwalifikacji ucznia.
- 5.7. W przypadku rażącego naruszenia regulaminu Olimpiady lub uczniowskiego zawodnik może zostać zdyskwalifikowany, a uzyskane tytuły, nagrody i przywileje mogą zostać odebrane decyzją Komitetu Okręgowego lub Komitetu Głównego.
- 5.8. Warunkiem przystąpienia do zawodów Olimpiady Geograficznej jest zaznajomienie się i zaakceptowanie przez ucznia regulaminu oraz podpisanie przez ucznia i jego opiekuna prawnego (w przypadku uczniów niepełnoletnich) zgody na przetwarzanie danych osobowych.

§6. Tryb odwoławczy

- 6.1. Uczestnik, który uważa, że wynik, jaki uzyskał w czasie zawodów, nie odzwierciedla poziomu jego odpowiedzi lub zawody były prowadzone z naruszeniem regulaminu, ma prawo

- złożenia odwołania. Odwołanie takie musi być złożone w sposób pisemny, z podaniem konkretnych zastrzeżeń dotyczących decyzji Jury.
- 6.2. Odwołania od decyzji dotyczącej kwalifikacji do udziału w zawodach pisemnych II i III etapu uczeń składa w terminie do 5 dni roboczych od ogłoszenia listy zakwalifikowanych odpowiednio do przewodniczącego Komitetu Okręgowego lub Głównego (decyduje data stempla pocztowego).
 - 6.3. Odwołanie od decyzji Komisji/Jury dotyczącej oceny części pisemnej składa się w czasie trwania zawodów po ogłoszeniu wyników zawodów danego etapu i upublicznieniu poprawnych odpowiedzi a przed rozpoczęciem części ustnej zawodów – w przypadku etapu II do Przewodniczącego Jury zawodów II stopnia, etapu III do Przewodniczącego Jury zawodów III stopnia.
 - 6.4. Odwołanie od decyzji dotyczącej kwalifikacji składa się na piśmie, przesyłając listem poleconym na adres odpowiedniego Komitetu Olimpiady Geograficznej lub osobiście w siedzibie Komitetu. Odwołanie takie powinno również zostać przekazane na adres e-mailowy danego Komitetu. Odwołanie powinno zawierać możliwie szczegółowy opis okoliczności oraz dane kontaktowe.
 - 6.5. Odwołania dotyczące kwalifikacji do części pisemnej II etapu rozpatruje Przewodniczący Komitetu Okręgowego udzielając odpowiedzi w terminie do 14 dni od daty otrzymania odwołania. W przypadku zasadności odwołania zawodnik zostaje zakwalifikowany do części pisemnej zawodów II stopnia i poinformowany o tym fakcie drogą elektroniczną oraz listem poleconym.
 - 6.6. Komitet Główny powołuje Komisję Odwołań, która zapoznaje się z materiałami niezbędnymi do wyjaśnienia wszelkich okoliczności wskazanych w odwołaniu od wyników kwalifikacji do zawodów III etapu, ustala stan faktyczny i przedstawia Przewodniczącemu Komisji Odwołań wnioski w celu udzielenia odpowiedzi. Przewodniczący udziela odpowiedzi w najkrótszym możliwym terminie, nie dłuższym jednak niż 14 dni roboczych od daty otrzymania odwołania. Odpowiedź udzielana jest na piśmie i przesyłana listem poleconym. Może być wcześniej przekazana zainteresowanemu na wskazany przez niego adres e-mailowy.
 - 6.7. Jeżeli odwołanie jest zasadne Przewodniczący Komisji Odwołań wskazuje sposób realizacji odwołania od decyzji, poza składającym odwołanie, powiadamia dyrekcję szkoły, do której uczęszcza odwołujący się uczeń oraz osoby odpowiedzialne za logistykę zawodów III stopnia.

§7. Rejestracja przebiegu zawodów okręgowych (II stopnia) i centralnych (III stopnia)

- 7.1. Zawody ustne Olimpiady Geograficznej II i III etapu są oceniane jawnie w obecności publiczności. Protokół zawodów ustnych wraz z kartami ocen poszczególnych jurorów jest przechowywany w dokumentacji zawodów przez 5 lat. Dostęp do dokumentacji mają w Komitetach Okręgowych sekretarze i przewodniczący Komitetów Okręgowych a w Komitecie Głównym pracownicy biura i upoważnieni przez Przewodniczącego Komitetu jego członkowie.

- 7.2. Wyniki zawodów ustnych są podpisywane przez przewodniczącego jury.
- 7.3. Prace I etapu uczniów, którzy nie zostali zakwalifikowani do części pisemnej II etapu Olimpiady, są przechowywane w komitetach okręgowych do zakończenia zawodów II etapu.
- 7.4. Prace pisemne II etapu, uczniów, którzy uzyskali najlepsze wyniki i zostali dopuszczeni do zawodów ustnych są przekazywane do Komitetu Głównego i tam, po weryfikacji, przechowywane przez 5 lat.
- 7.5. Prace pisemne III etapu są przechowywane przez Komitet Główny przez 5 lat.

Rozdział III – Uprawnienia i nagrody

§8. Nagrody i uprawnienia

20

- 8.1. Zasady przyznawania tytułów finalisty i laureata przedstawiono w pkt. 4.5.c., dotyczącym zawodów finałowych.
- 8.2. Zawodnicy, którzy nie uzyskali tytułu finalisty lub laureata, otrzymują zaświadczenie o udziale w zawodach III stopnia według wzoru, który stanowi załącznik nr 2 do Regulaminu (dostępny na stronie internetowej www.olimpiadageograficzna.edu.pl)
- 8.3. Uprawnienia laureatów i finalistów określa Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U.2015 poz. 2156, z późn.zm.) albo inny obowiązujący akt prawa.
- 8.4. Potwierdzeniem uzyskania uprawnień oraz statusu laureata lub finalisty jest zaświadczenie, którego wzór stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. Nr 13, poz. 125, z późn. zm.).
- 8.5. Laureaci Olimpiady Geograficznej, w miarę możliwości jakimi dysponuje organizator, mogą otrzymać nagrody książkowe i rzeczowe.
- 8.6. Finaliści Olimpiady Geograficznej mogą, w miarę możliwości organizatora, otrzymać upominki książkowe.
- 8.7. Komitet Główny Olimpiady Geograficznej w miarę możliwości nagradza uczestników zawodów finałowych dyplomami, może ponadto ustanowić i nadać odznakę lub medal olimpiady.
- 8.8. Komitet Główny, w miarę możliwości, może nagradzać nauczycieli, działaczy komitetów okręgowych oraz Komitetu Głównego.

Rozdział IV – Olimpiada i zawody międzynarodowe

§9. Udział w olimpiadzie i zawodach międzynarodowych

- 9.1. Najlepsi zawodnicy Olimpiady Geograficznej, z uwzględnieniem innych kryteriów kwalifikacji, o których mowa w pkt. 9.2 i 9.3, mogą brać udział w zawodach

- i olimpiadach międzynarodowych. Warunki uczestniczenia w zawodach i olimpiadach międzynarodowych określa ich organizator i Komitet Główny Olimpiady Geograficznej.
- 9.2. Komitet Główny na podstawie wyników zawodów finałowych Olimpiady Geograficznej i dodatkowych zajęć sprawdzających znajomość języka angielskiego (oficjalnego języka Międzynarodowej Olimpiady Geograficznej) oraz umiejętności pracy terenowej wyłania uczestników Międzynarodowej Olimpiady Geograficznej organizowanej pod auspicjami Międzynarodowej Unii Geograficznej. Szczegółowe kryteria kwalifikacyjne ogłaszane są przed zawodami finałowymi. 4 najlepszych uczestników (łącznie wyniki zawodów finałowych i dodatkowych kryteriów kwalifikacji) otrzymuje prawo reprezentowania Polski na Międzynarodowej Olimpiadzie Geograficznej.
- 9.3. W miarę możliwości finansowych, Komitet Główny na podstawie wyników zawodów finałowych Olimpiady Geograficznej oraz innych ustalonych przez Komitet Główny kryteriów, ma prawo kwalifikować uczestników Olimpiady Geograficznej również na inne niż Międzynarodowa Olimpiada Geograficzna, o której mowa w pkt. 9.2. międzynarodowe olimpiady i zawody z obszarów objętych nauczaniem geografii.
- 9.4. Uczestnikowi Olimpiady/zawodów międzynarodowych przysługuje:
- opłacenie kosztów udziału w Olimpiadzie/zawodach;
 - opłacenie kosztów przejazdów/przelotów, zakwaterowania, wyżywienia;
 - ubezpieczenie KL/NNW na czas związany z przejazdami i pobytem związanym z zawodami;
 - w miarę możliwości, dofinansowanie do objazdu terenowego.
- 9.5. Uczestnik Olimpiady/zawodów międzynarodowych ma obowiązek:
- godnego reprezentowania Polski;
 - przygotowania wszelkich niezbędnych opracowań, prezentacji, itp. wymaganych od uczestników Olimpiady/zawodów międzynarodowych;
 - uczestnictwa we wszelkich warsztatach i/lub obozach przygotowawczych związanych z wyjazdem na Olimpiadę/zawody międzynarodowe;
 - stosowania się do poleceń opiekuna grupy z ramienia Komitetu Głównego Olimpiady Geograficznej.

Rozdział V – Postanowienia końcowe

§10. Postanowienia końcowe

Decyzje w sprawach nieobjętych powyższym regulaminem podejmuje Komitet Główny w porozumieniu z Organizatorem.

III. LITERATURA

Literatura polecana dla uczniów startujących w Olimpiadzie Geograficznej:

A) Ogólna

- Długosz Z., Historia odkryć geograficznych i poznania Ziemi, PWN, Warszawa 2012
- Flis J., Szkolny słownik geograficzny, WSiP, Warszawa 1986
- Kelly K., Geography, Macmillan, Oxford 2009
- Waugh D., Geography: An Integrated Approach, Nelson Thornes, Cheltenham 2009

B) Metody badań geograficznych

- Mietelski J., Astronomia w geografii, PWN, Warszawa, 2013
- Paślawski J. red., Wprowadzenie do kartografii i topografii, Nowa Era, Warszawa 2006
- Żyszowska W., Spallek W., Borowicz D., Kartografia tematyczna, PWN, Warszawa, 2012
- Kossowska-Cezak U., Wstęp do meteorologii i klimatologii, Wyd. UW, Warszawa 2000.
- Richling A. (red.), Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2007.

22

C) Geografia fizyczna i geologia

- van Andel T., Nowe spojrzenie na starą planetę, PWN, Warszawa 2010
- Bajkiewicz-Grabowska E., Mikulski Z., Hydrologia ogólna, PWN, Warszawa, 2010
- Chełmicki W., Woda. Zasoby, degradacja, ochrona, PWN, Warszawa 2013
- Flis J., Wstęp do geografii fizycznej, WSiP, Warszawa 1988
- Hillel D., Gleba w środowisku, PWN, Warszawa 2012
- Kostrowicki A., Geografia biosfery, PWN, Warszawa
- Kożuchowski K., Klimat Polski. Nowe spojrzenie, PWN, Warszawa 2011
- Kożuchowski K. red., Meteorologia i klimatologia, PWN, Warszawa 2013
- Książkiewicz M., Geologia dynamiczna, Wyd. Geol., Warszawa
- Makowski J., Geografia fizyczna świata, PWN, Warszawa, 2012
- Matuszkiewicz J., Zespoły leśne Polski, PWN, Warszawa 2007
- Migoń P., Geomorfologia, PWN, Warszawa 2012
- Richling A., Ostaszewska K. (red.), Geografia fizyczna Polski, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2005
- Stanley S., Historia Ziemi, PWN, Warszawa 2002
- Stupnicka E., Geologia regionalna Polski, Wyd. UW, Warszawa 2007

D) Geografia społeczno-ekonomiczna

- Bański J., Geografia polskiej wsi, PWE, Warszawa 2006
- Falkowski J., Kostrowicki J., Geografia rolnictwa świata, Warszawa 2005
- Fierla I. red., Geografia gospodarcza Polski, PWE, Warszawa 2004
- Fierla I. red., Geografia gospodarcza świata, PWE, Warszawa 2005
- Fierla I. red., Geografia gospodarcza Unii Europejskiej, PWE, Warszawa 2011
- Jędrusik M., Makowski J., Plit F., Geografia turystyczna świata, Wyd. UW, Warszawa 2010
- Lijewski T., Mikułowski B., Wyrzykowski J., Geografia turystyki Polski, PWE, Warszawa 2008
- Liszewski S. red., Geografia urbanistyczna, PWN, Warszawa 2012
- Okólski M., Fihel A., Demografia, Wyd. Nauk. Scholar, Warszawa 2012
- Otok S., Geografia polityczna, PWN, Warszawa 2009
- Rogacki H., Geografia społeczno-gospodarcza Polski, PWN, Warszawa 2007
- Rykiel Z., Podstawy geografii politycznej, PWE, Warszawa 2005
- Szymańska D., Geografia osadnictwa, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2013.
- Sobczyński M., Państwa i terytoria zależne. Ujęcie geograficzno-polityczne, Wyd. A. Marszałek, Toruń 2006
- Wieloński A., Geografia przemysłu, Wyd. UW, Warszawa 2005

E) Geografia regionalna

- Czerny M., Łuczak R., Makowski J., Globalistyka, PWN, Warszawa 2007
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa 2011
- Kwiatek J., Lijewski T., Leksykon miast polskich, Wyd. Muza, Warszawa 1998
- Łęcki W., Kanon krajoznawczy Polski, PTTK, Warszawa 2007 (www.kanon.pttk.pl)
- Majewski A., Oceany i morza, PWN, Warszawa 1992
- Makowski J. red., Geografia regionalna świata, PWN, Warszawa 2012
- Richling A., Ostaszewska K. (red.), Geografia fizyczna Polski, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2005

F) Publikacje statystyczne

- Cisoń P., Liceum w tablicach. Geografia. Poziom podstawowy i rozszerzony, PWN, Warszawa 2012
- Mizerski W., Żukowski J., Żukowska J., Tablice szkolne. Geografia, Adamantan, Warszawa 2012
- Rocznik Statystyczny województw, GUS, Warszawa
- Rocznik Statystyki międzynarodowej, GUS, Warszawa

G) Atlasy

- Atlas geograficzny. Świat Polska, Nowa Era, Warszawa

Przedstawione powyżej książki stanowią przykłady rzetelnych podręczników i opracowań naukowych, nie są jedynymi publikacjami dostępnymi na rynku mogącymi stanowić źródło wiedzy dla uczestników zawodów Olimpiady Geograficznej. Zalecamy zachowanie ostrożności w traktowaniu materiałów i informacji udostępnianych w Internecie jako wiarygodnego merytorycznie źródła informacji naukowej.

IV. ORGANIZACJA ZAWODÓW

IV-1. Harmonogram zawodów

Rok szkolny 2016/2017

Etap	Miejsce/miejsca	Planowany termin	Długość trwania (w dniach)
Etap I	szkoły na terenie całego kraju	26.08.2016-15.11.2016	81
Etap II	14 miejsc na terenie kraju – do ustalenia przez Komitety Okręgowe	11-12.02.2017	2
Etap III	I Liceum Ogólnokształcące w Suwałkach	20-23.04.2017	4

24

IV-2. Wskazania do wykonania pracy I stopnia

Poniższe informacje przygotowano celem udoskonalenia formalnej strony prac olimpijskich.

1. **Objętość pracy nie może przekraczać 15 stron "czystego" tekstu (tzn. bez rysunków, fotografii, dołączonych map i innych załączników).**
2. **Strona tytułowa** pracy powinna zawierać: numer olimpiady, tytuł pracy, numer tematu, imię i nazwisko autora, klasę i nazwę szkoły, do której uczęszcza, imię i nazwisko nauczyciela geografii/opiekuna pracy oraz pieczętkę szkoły.
3. **Spis treści** (plan pracy) można zamieścić po stronie tytułowej lub w zakończeniu pracy. Podtytuły (tytuły rozdziałów) oznaczamy albo systemem dziesiętnym cyframi arabskimi albo wg kolejności: cyfry rzymskie, arabskie, litery wielkie, małe. Po tytułach nie należy stawiać żadnych znaków przestankowych. Strony powinny być ponumerowane.
4. **Wydruk pracy musi być czytelny, jednostronny, mieć format A4. Jedna strona powinna zawierać ok. 30 wierszy, z zachowaniem odpowiedniego odstępu między wierszami.**

W przypadku opracowań komputerowych, można użyć np. czcionki Times New Roman, rozmiar 12, interlinia 1,5.

Marginesy lewy powinien mieć szer. 35 mm, górny i dolny po 25 mm. W celu lepszej czytelności i przejrzystości pracy każdą nową myśl (ale nie każde zdanie) należy rozpocząć wcięciem. W całej pracy należy przyjąć jednolity, ogólnie stosowany system skrótów.

Praca musi być zszyta. Zbędna jest inroligatorska oprawa pracy. **Zabronione jest foliowanie poszczególnych kartek lub umieszczanie ich w oddzielnych obwolotach.**

5. **Przypisy.** W razie powoływania się w pracy na sformułowania innych autorów należy ująć cytaty w cudzysłowach i opatrzyć je na końcu odsyłaczami w postaci cyfr arabskich, gwiazdek lub innych znaków. Na dole strony (pod linią oddzielającą tekst od przypisów) podać należy notkę bibliograficzną i stronę, na której znajduje się cytowany fragment tekstu. Przypisy można również umieszczać na oddzielnej stronie na końcu pracy. Przypis wskazujący wykorzystanie w pisanej pracy fragmentu istniejącej publikacji powinien mieć układ jak w poniższym przykładzie:

Flis J.: Wstęp do geografii fizycznej. Warszawa 1988 WSiP, s.171.

Zapis taki stosujemy powołując się pierwszy raz na daną publikację. Powołując się na pracę już znajdującą się w przypisach i w bezpośrednim sąsiedztwie zapisujemy: **Tamże, s.152.**

6. **Bibliografia.** Wykorzystaną w pracy bibliografię zamieszczamy na końcu stosując porządek alfabetyczny nazwisk autorów wg ustalonych wzorów:

nazwisko, imię autora, tytuł publikacji, miejsce i rok wydania, wydawca, np.:

1. Burzyński R.: *Wisła dziś - jutro.* Warszawa 1977, WSiP.
2. *Geografia ekonomiczna Polski. Pod redakcją S. Berezowskiego.* Warszawa 1975, PWE.
3. Grzesiak N.: *Stan czystości rzek w Polsce. Wiad. Statyst.* 1975, nr 4, s. 38–40.
4. Halicki B.: *Rzeźbiarze krajobrazu.* Warszawa 1957, WP.

W pracy zbiorowej stosujemy zapis:

Kortus B.: Wpływ przemysłu na zmiany w środowisku geograficznym. /w/: Problemy ochrony środowiska geograficznego. Pod red. S. Berezowskiego i M. Bytnar-Suboczowej. Warszawa 1975 WSiP s. 65.

Dla artykułów w czasopiśmie stosujemy następującą formę zapisu:

Piasecki D.: Doliny złożone rzek zachodniego Pomorza. Czasopismo Geograficzne 1976, s. 21.

Dla informacji zaczerpniętej z internetu:

autor/właściciel cytowanej informacji, tytuł/opis informacji (data aktualizacji), adres informacji, właściciel strony (uwaga: jeżeli nie ma daty ostatniej aktualizacji pobieranej informacji – podać datę pobrania), np.:

KG OG: *XLII Olimpiada Geograficzna (VI 2016)*

www.olimpiadageograficzna.edu.pl strona internetowa KG OG

7. **Szata graficzna** pracy winna być wykonana estetycznie i czytelnie, a wielkością dostosowana do formatu pracy. Jeśli załączony materiał graficzny przekracza format A4 należy przez złożenie dostosować go do wymaganych rozmiarów. Szkice, profile, plany, tabele, diagramy, wykresy należy właściwie rozmieścić w tekście, ponumerować i zaopatrzyć w podpisy. Numerację i tytuły umieszczamy pod ilustracją. Jedyne przy tabelach numer

i tytuł przyjęto umieszczać nad nią. Nagłówki kolumn w tabelach piszemy wielką literą. Jeśli praca zawiera fotografie, trwale wmontowujemy je do tekstu, zaopatrujemy w tytuły zgodnie z treścią i podajemy nazwisko wykonawcy.

Uwaga ogólna: mapy i inne rysunki wykonane za pomocą komputera mają przy ocenie taką samą wartość jak rysunki wykonane bezpośrednio na papierze lub kalce technicznej.

Niedopuszczalne jest wykorzystywanie w pracach map i ilustracji fizycznie wyciętych z innych publikacji.

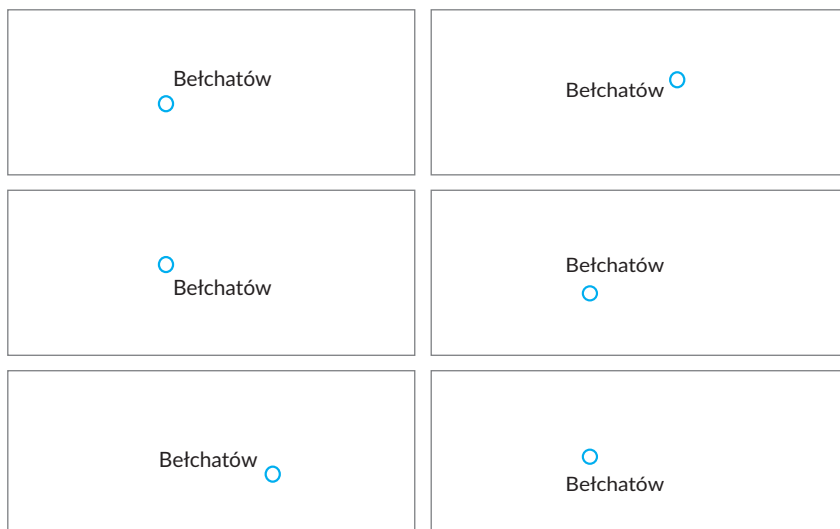
8. Gotowe prace uczniowie przekazują komisjom szkolnym w formie wydruku oraz w formie elektronicznej na płycie CD w formacie .pdf oraz .doc.

IV-3. Nazwy na mapach

(według: *Zbieranie i opracowywanie nazw geograficznych. Przewodnik toponimiczny. Część III. Stosowanie i rozmieszczanie napisów na mapach.* Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 2004)

26

- **Nazwy miast** należy umieszczać równoległe do dolnej ramki mapy, w odpowiedniej odległości od znaku – sygnatury miasta.

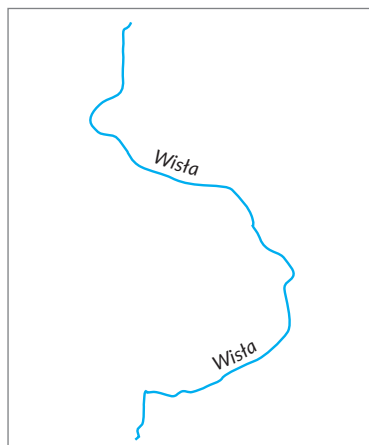
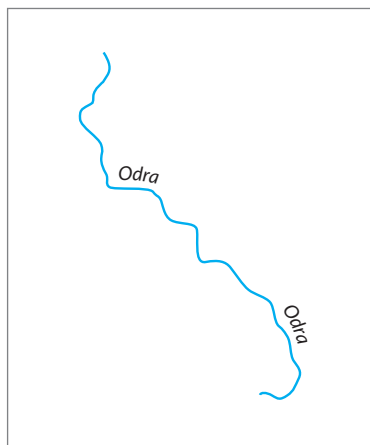

- **Nazwy obiektów powierzchniowych** (regionów fizycznogeograficznych, mórz, wysp, państw) należy umieścić w ten sposób, aby wskazywały kształt opisywanej powierzchni, np. *Appalachy*. Jeżeli kształt obiektu to uzasadnia nazwa może być umieszczona równoległe do dolnej ramki mapy, np. *Masyw Centralny*. Nazwy złożone powinny być rozmieszczone współkształtnie, np. *Wyżyna Sandomierska*.

PODHAŁE	POLESIE	MASYW CENTRALNY
WYŻYNA SANDOMIERSKA	WYŻ. PODOLSKA	WYŻYNA MONGOLSKA
WIELKI CHINGAN	G. NADBRZEŻNE	APPALACHY

- **Nazwy rzek** umieszcza się równoległe do ich biegu, tak aby były dobrze czytelne.

V. TERMINARZ ZAWODÓW

1. Zawody I stopnia – szkolne

- **czerwiec 2016 r.** – rozpoczęcie przygotowywania prac I etapu;
- **do 30 września 2016 r.** – przesłanie przez Komisje Szkolne do Komitetów Okręgowych listy uczniów biorących udział w zawodach I stopnia Olimpiady;
- **do 31 października 2016 r.** – wykonanie przez zawodników prac konkursowych i przekazanie ich Komisjom Szkolnym;
- **do 15 listopada 2016 r.** – ogłoszenie wyników zawodów I stopnia przez Komisje Szkolne oraz dostarczenie do Komitetu Okręgowego prac (w formie papierowej i elektronicznej) uczniów zakwalifikowanych do zawodów II stopnia wraz wypełnionymi Kartami Oceny Pracy, protokołem zbiorczym I etapu oraz zgodami na przetwarzanie danych osobowych (decyduje data wpłynięcia pracy do Komitetu). Protokół zbiorczy należy również przesłać w wersji elektronicznej na adres właściwego komitetu okręgowego.

Wzór zgody na przetwarzanie danych osobowych zostanie umieszczony na stronie internetowej wraz z Kartami Oceny Pracy.

28

2. Zawody II stopnia – okręgowe

- **do 20 grudnia 2016 r.** – Komitety Okręgowe dokonują weryfikacji oceny prac uczniów zakwalifikowanych do zawodów II stopnia oraz ustalają listę osób dopuszczonych do części pisemnej zawodów. Listę uczniów zakwalifikowanych do części pisemnej oraz informację o miejscu i terminie przeprowadzenia części pisemnej i ustnej zawodów II stopnia, Komitety Okręgowe zamieszczają na własnych stronach internetowych lub stronie internetowej Komitetu Głównego;
- **w ciągu 5 dni roboczych od ogłoszenia wyników** na stronie internetowej – uczniowie mogą składać ewentualne odwołania od decyzji Komitetów Okręgowych;
- **do 5 stycznia 2017 r.** – Komitety Okręgowe rozpatrują ewentualne odwołania od decyzji o dopuszczeniu do części pisemnej zawodów II stopnia i publikują ostateczną listę zakwalifikowanych osób;
- **11–12 lutego 2017 r.** – część pisemna (11 lutego) i ustna (12 lutego) zawodów II stopnia.

3. Zawody III stopnia – finałowe

- **luty-marzec 2017 r.** – Komitet Główny weryfikuje prace pisemne zawodów II stopnia i na zebraniu plenarnym kwalifikuje uczniów do zawodów III stopnia Olimpiady Geograficznej;
- **do 15 marca 2017 r.** – Komitet Główny ogłasza na stronie internetowej www.olimpiada-geograficzna.edu.pl oficjalne wyniki zawodów II stopnia i listę uczniów dopuszczonych do zawodów III stopnia;
- **w ciągu 5 dni roboczych od ogłoszenia wyników** na stronie internetowej mogą być składane do Komitetu Głównego ewentualne odwołania od decyzji o dopuszczeniu do zawodów III stopnia;
- **20-23 kwietnia 2017 r.** – zawody finałowe XLIII Olimpiady Geograficznej w Suwałkach.

4. Obóz szkoleniowo-kwalifikacyjny

- **2-4 czerwca 2017 r.** – obóz szkoleniowo-kwalifikacyjny dla potencjalnych uczestników Międzynarodowej Olimpiady Geograficznej w Belgradzie.

5. Zawody międzynarodowe

- **czerwiec/lipiec 2017 r.** – IV Bałtycka Olimpiada Geograficzna;
- **2-8 sierpnia 2017 r.** – XIV Międzynarodowa Olimpiada Geograficzna w Belgradzie.

VI. TEMATY PRAC ZAWODÓW I STOPNIA

Temat A

Związek rzeźby terenu okolic X z budową geologiczną

Wytyczne do wykonania pracy:

1. Wybierz obszar o powierzchni od 10 do 20 km² o urozmaiconej rzeźbie terenu znajdujący się w województwie, w którym mieszkasz.
2. Na podstawie obserwacji terenowych, ewentualnych pomiarów i danych z literatury scharakteryzuj rzeźbę terenu, opisz jej typowe elementy.
3. Wykonaj odpowiednią dokumentację graficzną form rzeźby – szkic topograficzny z lokalizacją opisanych elementów rzeźby, uzupełniony np. rysunkami, fotografiami, profilami, wykresami, tabelami. Do tego celu możesz wykorzystać podkład topograficzny i uzupełnić go dodatkowymi informacjami.
4. Na podstawie obserwacji terenowych i ewentualnych pomiarów w naturalnych i sztucznych odślonięciach, oraz korzystając z danych z literatury, opisz budowę geologiczną wybranego obszaru. Jeśli to możliwe, dokonaj interpretacji następstwa geologicznego widocznych w odślonięciach warstw skalnych.
5. Wykonaj odpowiednią dokumentację graficzną budowy geologicznej – szkic (mapa) geologiczna z lokalizacją opisanych odślonień, uzupełniony np. rysunkami, fotografiami, przekrojami, wykresami. Do tego celu możesz wykorzystać mapę geologiczną* i uzupełnić ją dodatkowymi informacjami.
6. Wskaż i opisz te cechy osadów geologicznych stwierdzonych na wybranym obszarze, które mogą mieć wpływ na kształtowanie powierzchni Ziemi.
7. Wskaż i opisz naturalne procesy rzeźbotwórcze odpowiedzialne za ukształtowanie rzeźby wybranego obszaru.
8. Wskaż i opisz współzależności między budową geologiczną a formami rzeźby obecnymi na wybranym obszarze.
9. Nadaj swojej pracy odpowiedni tytuł, wynikający ze specyfiki wybranego obszaru.

*Mapy są dostępne m.in. na stronie internetowej Państwowego Instytutu Geologicznego www.pgi.gov.pl (Centralna Baza Danych Geologicznych). Możesz również wykorzystać mapy geologiczno-turystyczne parków narodowych oraz mapy z przewodników geologicznych.

Kryteria oceny pracy

A.	Trafność wyboru obszaru badań oraz sformułowania tytułu pracy	10 pkt
B.	Poprawność obserwacji terenowych i zakres spostrzeżeń	15 pkt
C.	Whikliwość opisu i poprawność merytoryczna analizy	15 pkt
D.	Umiejętność wyciągania wniosków	20 pkt
E.	Zakres i poprawność dokumentacji graficznej	15 pkt
F.	Formalna strona opracowania: poprawność językowa i ortograficzna, umiejętność zestawiania źródeł (literatury), przypisy, konstrukcja opracowania	20 pkt
G.	Walory dodatkowe pracy według oceny nauczyciela/jurora	5 pkt

Uwagi:

1. Tematy są przeznaczone **do wykonania w formie opracowań tekstowych**. Prace, których autorzy nie zastosują się do tej reguły, nie będą oceniane!
2. Każdy z autorów wybierając temat powinien odpowiednio zmodyfikować tytuł swojego opracowania, umieszczając w nim nazwy własne charakteryzowanych przez siebie obiektów (obszar, gmina).

Temat B

Zmiany sposobu i intensywności użytkowania wybranego obszaru w Polsce

Wytczne do wykonania pracy:

1. Wybierz obszar, na którym podczas ostatnich około 20 lat zaszły wyraźne zmiany w sposobie jego użytkowania. W uzasadnionych przypadkach okres ten może być nieco dłuższy, nie należy jednak sięgać do okresu przed 1989 r. Opisywane zmiany nie musiały dokonać się przed 20 laty, mogły zajść np. 10 lat temu, musiało to być jednak na tyle dawno, by można było mówić o ich skutkach społecznych, ekonomicznych, urbanistycznych itd. Wielkość wybranego fragmentu terenu powinna zależeć od rodzaju zmian, które się dokonały lub aktualnie zachodzą. Przykładowo, w miastach i na obszarach zurbanizowanych powinien być to teren o powierzchni od 1 do kilku km² (tereny magazynowo-składowe, centrum logistyczne lub handlowo-usługowe, osiedle mieszkaniowe, ale nie pojedynczy dom), na obszarach rolniczych – raczej kilka-kilkanaście km², w przypadku dużych kompleksów leśnych lub jezior i dolin rzek, których użytkowanie lub otoczenie zmieniono (np. obejmując ochroną prawną, przebudowując drzewostan, wprowadzając zagospodarowanie turystyczne) do kilkudziesięciu km².
2. Zbierz materiały z różnych okresów historycznych (np. mapy, zdjęcia lotnicze, obrazy satelitarne, fotografie, opisy, dostępne dane statystyczne itp.), dokumentujące zmiany w sposobach i intensywności użytkowania wybranego obszaru.
3. Wykonaj dokumentację kartograficzną i fotograficzną ilustrującą dokonane (zachodzące) zmiany. Jeśli zebrane dane pozwalają, dokonaj porównań w tabelach i na wykresach.
4. Zgromadź dokumentację dotyczącą zasadności dokonanych zmian (np. wycinki prasowe, argumentację zawartą w strategii rozwoju gminy lub innym dokumencie dotyczącą przekształceń, informacje o kosztach ekonomicznych, przyrodniczych i społecznych zmian, o ich efektach ekonomicznych i społecznych (np. wzrost dochodów, utworzenie bądź likwidacja miejsc pracy itd.). Podczas gromadzenia tych informacji możesz przeprowadzić ankietę dotyczącą postrzegania zmian przez mieszkańców wybranego terenu lub jego okolicy. Zwróć uwagę na to, czy wybrany obszar posiadał szczególne predyspozycje, by właśnie na nim dokonały się opisywane przemiany.
5. Wykonaj tekstową część opracowania zawierającą:
 - wprowadzenie z uzasadnieniem wyboru i charakterystyką terenu badań;
 - opis procedury badawczej i wykorzystanych materiałów źródłowych;
 - przegląd źródeł informacji, w miarę możliwości wraz z oceną ich wiarygodności;
 - informację o tym, kto (i z czyjej inicjatywy) dokonał opisywanych zmian (np. władze samorządowe gminy, deweloper, spółka, administracja lasów państwowych);
 - informację o tym, jakie były przestanki i uzasadnienie dokonanych zmian;
 - informację o różnorodnych skutkach dokonanych zmian w rodzaju i intensywności użytkowania danego terenu (także o ewentualnych skutkach, które mogą wystąpić w przyszłości);
 - podsumowanie z wnioskami i ewentualną prognozą dalszych zmian opisywanego obszaru.

6. Nadaj swojej pracy odpowiedni tytuł, uwzględniający specyfikę wybranego obszaru i dokonanych na nim zmian.

Oceniając dokonane zmiany, nie wahaj się prezentować własny punkt widzenia, staraj się jednak go uzasadnić.

Kryteria oceny pracy

A.	Trafność wyboru obszaru badań oraz sformułowania tytułu pracy	10 pkt
B.	Poprawność wyboru metod badań, przeprowadzenia obserwacji, opisu zachodzących/dokonanych przemian oraz zakres spostrzeżeń	10 pkt
C.	Wnikliwość dokonanej analizy czynników, które doprowadziły do zmiany sposobu i intensywności użytkowania wybranego obszaru, ukazania, dlaczego zmiany te dokonały się właśnie na tym terenie	20 pkt
D.	Poprawność merytoryczna i zakres opisu konsekwencji dokonanych zmian oraz umiejętność wyciągania wniosków	20 pkt
E.	Zakres i poprawność dokumentacji graficznej	15 pkt
F.	Formalna strona opracowania: poprawność językowa i ortograficzna, umiejętność zestawiania źródeł (literatury), przypisy, konstrukcja opracowania	20 pkt
G.	Walory dodatkowe pracy według oceny nauczyciela / jurora	5 pkt

Uwagi:

1. Tematy są przeznaczone **do wykonania w formie opracowań tekstowych**. Prace, których autorzy nie zastosują się do tej reguły, nie będą oceniane!
2. Każdy z autorów wybierając temat powinien odpowiednio zmodyfikować tytuł swojego opracowania, umieszczając w nim nazwy własne charakteryzowanych przez siebie obiektów (obszar, gmina).

Temat C

Projekt jednodniowej wycieczki geograficznej (pieszej lub rowerowej)

Wytyczne do wykonania pracy:

1. W miejscowości zamieszkania lub w jej pobliżu (we własnej lub sąsiedniej gminie) wyszukaj teren zróżnicowany pod względem stopnia przekształcenia środowiska geograficznego (np. przekształcony harmonijnie, zdewastowany). Zaproponuj trasę przemarszu lub przejazdu rowerem w taki sposób, aby na wyznaczonych przez siebie stanowiskach obserwacyjnych ukazać miejsca o różnym stopniu przekształcenia komponentów środowiska.
2. Wykonaj topograficzny szkic trasy. Do tego celu wykorzystaj podkład topograficzny (lub ortofotomapę) i uzupełnij go o lokalizacje stanowisk obserwacyjnych.
3. Wykonaj tekstową część opracowania zawierającą:
 - opis procedury badawczej i wykorzystanych materiałów źródłowych;
 - przegląd literatury dotyczącej działalności gospodarczej człowieka i zmian w środowisku przyrodniczym spowodowanych tą działalnością na wybranym obszarze;
 - charakterystykę obszaru badań oraz uzasadnienie wyboru stanowisk obserwacyjnych;
 - opis stanowisk wyznaczonych na trasie ze szczególnym uwzględnieniem różnego stopnia przekształcenia komponentów środowiska geograficznego (rzeźby, gleby, wód, roślinności);
 - wyjaśnienie zróżnicowania stopnia przekształcenia środowiska na trasie oraz określenie jego przyczyn i kierunku dokonanych zmian.
4. Sporządź dokumentację graficzną z trasy przemarszu/przejazdu (np. szkice, profile, fotografie, schematy).
5. Nadaj swojej pracy odpowiedni tytuł, wynikający ze specyfiki wybranego obszaru.

Kryteria oceny pracy

A.	Trafność wyboru obszaru, stanowisk obserwacyjnych na trasie wycieczki oraz sformułowania tytułu pracy	10 pkt
B.	Poprawność wyboru metod badań, zasadności wykorzystanych materiałów źródłowych (w tym doboru literatury) oraz zakres przeprowadzonych własnych obserwacji	10 pkt
C.	Poprawność merytoryczna i wnikliwość opisu zmian środowiska geograficznego na wybranym obszarze	15 pkt
D.	Poprawność opisu stanowisk obserwacyjnych ukazujących różny stopień przekształcenia komponentów środowiska geograficznego oraz wyjaśnienie zróżnicowania stopnia przekształcenia środowiska na trasie, określania jego przyczyn i kierunku zachodzących zmian, a także ocena umiejętności wyciągania wniosków	20 pkt
E.	Zakres i poprawność dokumentacji graficznej	20 pkt
F.	Formalna strona opracowania: poprawność językowa i ortograficzna, umiejętność zestawiania źródeł (literatury), przypisy, konstrukcja opracowania	20 pkt
G.	Walory dodatkowe pracy według oceny nauczyciela/jurora	5 pkt

Uwagi:

1. Tematy są przeznaczone **do wykonania w formie opracowań tekstowych**. Prace, których autorzy nie zastosują się do tej reguły, nie będą oceniane!
2. Każdy z autorów wybierając temat powinien odpowiednio zmodyfikować tytuł swojego opracowania, umieszczając w nim nazwy własne charakteryzowanych przez siebie obiektów (obszar, gmina).

Temat D

Moja szkoła jako miejsca poznawania, odkrywania i realizacji geograficznych zainteresowań światem

Wytyczne do wykonania pracy:

1. Terminu szkoła (łac. *schola*) używa się w różnych znaczeniach. Najbardziej powszechne odnoszą się do: 1) instytucji nauczającej, oświatowo-wychowawczej; 2) budynku, w którym mieści się taka instytucja; 3) wykształcenia osiągniętego w takiej instytucji, czy 4) systemu instytucji oświatowo-wychowawczych dających określone wykształcenie, szkolnictwo, ustrój szkolny w pewnym kraju (Encyklopedia PWN, 2014). Najczęściej jednak szkołę rozumie się jako „instytucję oświatowo-wychowawczą, zajmującą się kształceniem i wychowaniem dzieci, młodzieży i dorosłych, stosownie do przyjętych w danym społeczeństwie celów, zadań oraz koncepcji oświatowo-wychowawczych i programów” (Okoń W., 1998, *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, PWN, Warszawa; Okoń W., 2007, *Nowy słownik pedagogiczny*, Wydawnictwo Żak, Warszawa).

Wybierz dowolną szkołę (tę, do której uczęszczasz lub którą ukończyłeś/łaś). Zlokalizuj ją w przestrzeni geograficznej miasta/wsi, regionu, uwzględniając liczbę ludności, w tym młodzieży.

Przeprowadź badania mające na celu pokazanie jakie są relacje szkoły z jej otoczeniem. Dokonaj analizy elementów wpływających na proces kształcenia, podając skąd pochodzą uczniowie i nauczyciele oraz z kim szkoła współpracuje (inne szkoły w mieście lub regionie, instytucje, współpraca międzynarodowa, szkoły bliźniacze w innych państwach itp.).

Ponadto, zaobserwuj w jaki sposób szkoła akcentuje możliwości poznawania, odkrywania i realizacji geograficznych zainteresowań uczniów. Ustal, czy szkoła posiada w swoich pracowniach geograficznych jakieś zbiory, np. dotyczące bliskiego regionu lub odległych, egzotycznych. Opisz sposoby stwarzania możliwości pełniejszego rozwoju potencjału uczniów, np. przez uczestnictwo w wycieczkach szkolnych, „zielonych szkołach”, wymianach, rajdach itp. Ponadto, dowiedz się, dokąd uczniowie wyjeżdżają na wakacje i czy te działania wzmacniają ich możliwości poznawania środowiska geograficznego. Zaproponuj dodatkowe inicjatywy, które można podjąć w celu wykazania, że *Moja szkoła jest miejscem poznawania, odkrywania i realizacji geograficznych zainteresowań światem*.

2. Zgromadź dokumentację kartograficzną (mapy, zdjęcia lotnicze, obrazy satelitarne), fotografie oraz opisy dokumentujące szkołę, pracownie, zbiory geograficzne, a także relacje z otaczającym światem.
3. Wykonaj tekstową część opracowania zawierającą:
 - wprowadzenie z uzasadnieniem wyboru szkoły oraz terenu badań (miasto/wieś);
 - opis procedury badawczej i wykorzystanych materiałów źródłowych;
 - charakterystykę szkoły jako miejsca poznawania, odkrywania, realizacji geograficznych zainteresowań;
 - wyniki badań mające na celu pokazanie: jakie są relacje szkoły z otaczającym światem, skąd pochodzą uczniowie i nauczyciele oraz z kim szkoła współpracuje (inne szkoły

w mieście lub regionie, instytucje, współpraca międzynarodowa, szkoły bliźniacze w innych państwach itp.);

- informacje dotyczące tego, czy szkoła posiada w swoich pracowniach geograficznych jakieś zbiory, np. dotyczące bliskiego regionu lub odległych, egzotycznych;
- opisy sposobów stwarzania możliwości pełniejszego rozwoju potencjału uczniów, np. przez uczestnictwo w wycieczkach szkolnych, „zielonych szkołach”, wymianach, rajdach itp.;
- wyniki badań dotyczące wyjazdów uczniów na wakacje i ich wpływu na poznawanie środowiska geograficznego;
- propozycję dodatkowych działań oraz inicjatyw, które można podjąć w celu pełniejszego rozwoju potencjału uczniów i realizacji geograficznych zainteresowań światem;
- podsumowanie z wnioskami i prognozą dalszych zmian zachodzących w opisywanej szkole.

4. Nadaj swojej pracy odpowiedni tytuł, wynikający ze specyfiki wybranej szkoły.

Kryteria oceny pracy

A.	Trafność wyboru szkoły i sformułowania tytułu pracy	10 pkt
B.	Poprawność wyboru metod badań, przeprowadzenia obserwacji oraz zakres spostrzeżeń	10 pkt
C.	Wnikliwość w badaniu szkoły znajdującej się w jednostce osadniczej oraz relacji z otoczeniem i światem	20 pkt
D.	Poprawność merytoryczna i zakres opisu, pomysłowość w proponowaniu realnych inicjatyw i działań edukacyjnych oraz umiejętność wyciągania wniosków	20 pkt
E.	Zakres i poprawność dokumentacji graficznej	15 pkt
F.	Formalna strona opracowania: poprawność językowa i ortograficzna, umiejętność zestawiania źródeł (literatury), przypisy, konstrukcja opracowania	20 pkt
G.	Walory dodatkowe pracy według oceny nauczyciela / jurora	5 pkt

Uwagi:

1. Tematy są przeznaczone **do wykonania w formie opracowań tekstowych**. Prace, których autorzy nie zastosują się do tej reguły, nie będą oceniane!
2. Każdy z autorów wybierając temat powinien odpowiednio zmodyfikować tytuł swojego opracowania, umieszczając w nim nazwy własne charakteryzowanych przez siebie obiektów (obszar, gmina).

38

Zawody Finałowe XLII Olimpiady Geograficznej, Chorzów, 21–24 kwietnia 2016

VII. ANKIETA

Wypełniać czytelnie. NAZWISKO wielkimi literami

KG-XLIII-00

.....
/pieczęć Kom. Okręgowego/

Uwaga: Dane z ankiety stanowią podstawę do wystawienia urzędowego dokumentu o wynikach ucznia w Olimpiadzie.

NAZWISKO Imiona

Data urodzenia [dd-mm-rrrr] PESEL

Miejsce urodzenia woj.

Adres zamieszkania: nr kodu, poczta

mięscowość woj.

ulica, nr

tel. e-mail

Uczeń klasy Nr legitymacji szkolnej

Nazwa szkoły /numer/

imienia

Adres szkoły: nr kodu, poczta

mięscowość woj.

ulica, nr

tel. e-mail

Udział w bieżącym roku w innych Olimpiadach przedmiotowych:

.....

Nauczyciel geografii/opiekun przygotowujący ucznia do Olimpiady:

.....

/tytuł naukowy, imię i nazwisko/

.....

/podpis ucznia/

Czy uczeń jest ubezpieczony od NNW? TAK / NIE

.....

/podpis wychowawcy klasy/

Potwierdzam zgodność powyższych danych.

.....

/data, pieczęć szkoły/

.....

/podpis dyrektora szkoły/

VIII. MIĘDZYNARODOWE ZAWODY GEOGRAFICZNE

Międzynarodowa Olimpiada Geograficzna

International Geography Olympiad

Zawody Międzynarodowej Olimpiady Geograficznej organizowanej pod auspicjami Międzynarodowej Unii Geograficznej przeznaczone są dla uczniów w wieku 16–19 lat. W latach 1996–2012 zawody Międzynarodowej Olimpiady Geograficznej odbywały się co 2 lata, a począwszy od 2012 r. odbywają się corocznie. Polacy uczestniczyli we wszystkich edycjach Olimpiady, potwierdzając swój wysoki poziom – sześciokrotnie Polacy wracali z laurem zwycięzców w klasyfikacji drużynowej (1996, 1998, 2000, 2004, 2006, 2015). Odnieśli również znaczące sukcesy w klasyfikacji indywidualnej.

40

Nr edycji	Miasto (Państwo)	Rok	Zawodnik	Medal* – miejsce indywidualnie	Miejsce drużynowo
1	Haga (Holandia)	1996	Krzysztof Rozenkiewicz Łukasz Gagąta Wojciech Zalewski	3 wyróżnienie wyróżnienie	1
2	Lizbona (Portugalia)	1998	Katarzyna Kwiecińska Jacek Zdrojewski Szymon Fidziński Krzysztof Dąbrowski	1 2 4 6	1
3	Seul (Korea Płd.)	2000	Adam Biliński Magdalena Bierozza Piotr Wilczyński	1 3 20	1
4	Durban (RPA)	2002	Jakub Szmyd Katarzyna Kot Tomasz Sawicki Iwona Oćwieja	4 5 5 6	2
5	Gdynia (Polska)	2004	Maciej Hermanowicz Katarzyna Kazior Jan Bolanowski Piotr Tymoszuk	złoty – 1 złoty – 2 złoty – 3 złoty – 5	1
6	Brisbane (Australia)	2006	Jacek Próchniak Jakub Redlicki Artur Malantowicz Tomasz Przeździecki	złoty – 1 złoty – 2 złoty – 8 srebrny – 18	1
7	Kartagina (Tunezja)	2008	Piotr Żoch Piotr Kosz Michał Bil Bartosz Gierlach	srebrny – 16 brązowy – –	9

8	Tajpej (Tajwan)	2010	Bartosz Gierlach Jan Kreft Wojciech Kaczmarczyk Wojciech Lechowski	złoty – 6 srebrny – 18 brązowy – 34 brązowy – 36	3
9	Kolonia (Niemcy)	2012	Wojciech Kaczmarczyk Wojciech Labuda Jakub Mikrut Kosma Nykiel	złoty – 2 srebrny – 13 brązowy – 38 brązowy – 57	3
10	Kioto (Japonia)	2013	Wojciech Labuda Piotr Siwek Jakub Wolak Filip Matras	srebrny – 19 srebrny – 25 brązowy – 35 –	5
11	Kraków (Polska)	2014	Michał Kuźba Michał Piłat Maciej Rzeszutek Tomasz Grzyb	brązowy – 44 brązowy – 48 brązowy – 71 –	17
12	Twer (Rosja)	2015	Michał Kuźba Michał Piłat Paweł Goleniowski Janusz Godziek	złoty – 9 złoty – 13 srebrny – 28 brązowy – 44	1
13	Pekin (Chiny)	2016	Paweł Goleniowski Anna Kurop Janusz Godziek Daniel Dylewski	srebrny – 38 brązowy – 52 – –	19

* – do 2002 roku nie przyznawano medali

foto: M. Barwiński

Polska reprezentacja na zawodach XIII Międzynarodowej Olimpiady Geograficznej w Pekinie (od lewej: Paweł Goleniowski, Anna Kurop, Daniel Dylewski, Janusz Godziek).

Środkowoeuropejska Olimpiada Geograficzna

Central European Regional International Geography Olympiad

W latach 2003–2011, co 2 lata odbywały się Środkowoeuropejskie Olimpiady Geograficzne. Zawody te przeznaczone były dla uczniów w wieku 16–19 lat. W związku z decyzją Międzynarodowej Unii Geograficznej o organizacji Międzynarodowej Olimpiady Geograficznej rocznie, ostatnia edycja Środkowoeuropejskiej Olimpiady Geograficznej odbyła się w 2011 roku.

Nr edycji	Miasto (Państwo)	Rok	Zawodnik	Medal* – miejsce indywidualnie	Miejsce drużynowo
1	Brno Jedovnice (Czechy)	2003	Tomasz Sawicki	1	2
			Piotr Tymoszek	6	
			Joanna Uroda	–	
			Małgorzata Wistuba	–	
2	Rakov Skocjan (Słowenia)	2005	Krystyna Koziół	złoty – 1	2
			Michał Banak	–	
			Paweł Bogawski	–	
			Jarosław Kadłubowski	–	
3	Bratysława (Słowacja)	2007	Szymon Jędrzejewski	złoty – 2	3
			Jan Dąbrowski	brązowy – 9	
			Marcin Sobiech	brązowy – 10	
			Dorota Dorołowicz	brązowy – 12	
4	Chorzów Bielsko-Biała (Polska)	2009	Piotr Żoch	złoty – 1	2
			Jan Kreft	srebrny – 4	
			Bartosz Gierlach	srebrny – 5	
			Karol Gotfryd	brązowy – 18	
5	Brno Jedovnice (Czechy)	2011	Grzegorz Cieplak	złoty – 1	1
			Wojciech Kaczmarczyk	złoty – 2	
			Jan Kreft	złoty – 4	
			Katarzyna Tkaczuk	brązowy – 17	

* – w 2003 roku nie przyznawano medali

National Geographic World Championship

Od 1993 roku, co 2 lata odbywały się zawody organizowane przez National Geographic Society. Były one adresowane do uczniów w wieku do lat 16. Polska po raz pierwszy udział wzięła w roku 2003. Nasz kraj na tych zawodach reprezentowali najlepsi zawodnicy zawodów finałowych polskiej Olimpiady, spełniający kryterium wieku wymagane przez organizatorów. Zawody miały charakter drużynowy i nie była prowadzona klasyfikacja indywidualna. Ostatnie zawody odbyły się w 2013 r. – organizator zawiesił przeprowadzanie zawodów.

Nr edycji	Miasto (Państwo)	Rok	Zawodnik	Miejsce drużynowo
I	Londyn (Wielka Brytania)	1993	Polska nie uczestniczyła w zawodach	
II	Orlando (USA)	1995	Polska nie uczestniczyła w zawodach	
III	Waszyngton (USA)	1997	Polska nie uczestniczyła w zawodach	
IV	Toronto (Kanada)	1999	Polska nie uczestniczyła w zawodach	
V	Vancouver (Kanada)	2001	Polska nie uczestniczyła w zawodach	
VI	Tampa (USA)	2003	Łukasz Krebel Antoni Michnik Tomasz Przeździecki	6
VII	Budapeszt (Węgry)	2005	Jan Frankowski Łukasz Januskiewicz Maciej Trojnar	4
VIII	San Diego (USA)	2007	Agnieszka Machulak Dominika Michalska Karol Serena	4
IX	Meksyk (Meksyk)	2009	Piotr Byrski Wojciech Kaczmarczyk Gabriel Stachura	3
X	San Francisco (USA)	2011	Tomasz Grzyb Marcin Obiedziński Piotr Siwek	8
XI	Sankt Petersburg (Rosja)	2013	Tomasz Bajon Kamil Łukaszczyk Jan Janiszewski	8

Bałtycka Olimpiada Geograficzna

Baltic Regional Geography Olympiad (Baltic iGeo)

Zawody Baltic iGeo są organizowane na Łotwie przez tamtejszy zespół związany z Międzynarodową Olimpiadą Geograficzną, oprócz samodzielnych zawodów stanowią one etap przygotowawczy do udziału w Międzynarodowej Olimpiadzie Geograficznej.

Nr edycji	Miasto (Państwo)	Rok	Zawodnik	Lokata* (miejsce indywidualnie)
I	Vamiera (Łotwa)	2014	Polska nie uczestniczyła w zawodach	
II	Vamiera (Łotwa)	2015	Michał Kuźba	I (1)
			Michał Piłat	II (4)
			Mateusz Rajczyk	II (6)
			Paweł Goleniowski	- (14)
			Jakub Pypkowski	- (19)
			Janusz Godziek	- (23)
			Krzysztof Piasecki	- (26)
Daniel Dylewski	- (29)			
III	Dyneburg (Łotwa)	2016	Karol Czarnecki	I (2)
			Janusz Godziek	II (5)
			Paweł Goleniowski	III (11)
			Jakub Pypkowski	III (12)
			Daniel Dylewski	- (16)
			Anna Kurop	- (17)
			Kacper Kanturski	- (28)
Mateusz Olszewski	- (33)			

* Lokaty I, II, III stosowane są zamiennie z medalami złotym, srebrnym i brązowym.

Polscy uczniowie na zawodach III Bałtyckiej Olimpiady Geograficznej w Dyneburgu

IX. NAGRODY OLIMPIADY GEOGRAFICZNEJ

Nagrody Komitetu Głównego Olimpiady Geograficznej

W roku 2016 następujący nauczyciele geografii zostali wyróżnieni nagrodami **Komitetu Głównego Olimpiady Geograficznej** (finansowanymi ze środków Oddziału Olimpijskiego PTG):

- » **mgr Tomasz Fabjański** - AZSO I LO im. J. Słowackiego w Chorzowie
- » **mgr Andrzej Gościej** – Liceum Ogólnokształcące nr XIV we Wrocławiu
- » **mgr Marta Helt** – Liceum Ogólnokształcące nr III we Wrocławiu
- » **mgr Michał Lis** – II Liceum Ogólnokształcące w Warszawie
- » **mgr Wojciech Olejniczak** – Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Bydgoszczy
- » **mgr Martyna Olkowska** – II Liceum Ogólnokształcące w Poznaniu
- » **mgr Edyta Osuch** – V Liceum Ogólnokształcące w Krakowie
- » **mgr Krystyna Ozon** – Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr II w Opolu
- » **mgr Jolanta Radgowska** – I Liceum Ogólnokształcące w Łomży
- » **dr Tomasz Rydzewski** – Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 7 w Szczecinie
- » **mgr Anna Zaklikiewicz** – ZS UMK Gimnazjum i Liceum Akademickie w Toruniu

Nagrody otrzymali nauczyciele – opiekunowie największej liczby uczniów zakwalifikowanych do zawodów ustnych II etapu.

Odnaka imienia Pani Profesor Anny Dylkowej

Komitet Główny Olimpiady Geograficznej i Olimpiady Nautologicznej dnia 9 lutego 2002 roku ustanowił „Oznakę imienia Pani Profesor Anny Dylkowej”.

Odnaka ta jest przyznawana nauczycielom, którzy wychowali najliczniejsze grono finalistów i laureatów obu olimpiad oraz osobom szczególnie zasłużonym dla rozwoju idei naszej Olimpiady.

W latach 2002–2015 odznakę otrzymało 76 osób.

W roku 2016 odznaki otrzymali (w kolejności nr legitymacji):

- » **77. mgr Marzanna Łabuz** – III LO w Tarnowie
- » **78. mgr Jadwiga Kop** – Komitet Główny Olimpiady Geograficznej
- » **79. mgr Małgorzata Podyma** – I LO Krosno
- » **80. prof. dr hab. Florian Plit** – Komitet Główny Olimpiady Geograficznej
- » **81. mgr Małgorzata Sikorska** – Komitet Główny Olimpiady Geograficznej

Darczyńcy zawodów finałowych oraz Fundatorzy nagród dla Laureatów i Finalistów XLII Olimpiady Geograficznej

Olimpiada Geograficzna jest dotowana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej

Czasopismo „Poznaj Świat”

Esri Polska Sp. z o.o.- oprogramowanie GIS

Fundacja Na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju

HiMountain

Instytut Nauk Geologicznych PAN

KZK GOP

Muzeum Ziemi PAN

Rada Rodziców Akademickiego Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Chorzowie

Restauracja Hurry Curry Katowice, Kraków

Unity Line Limited Sp. z o.o.

Urząd Miasta Chorzów

Wydawnictwo Bezdroża

Wydawnictwo Nowa Era

Patroni medialni

Geografia w Szkole

National Geographic Polska

Wydawca:

Polskie Towarzystwo Geograficzne
Komitet Główny Olimpiady Geograficznej
ul. Podbiłęty 2, 02-732 Warszawa

ISSN 1508-017X

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

*Olimpiada Geograficzna jest dotowana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej
Sfinansowano ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej*